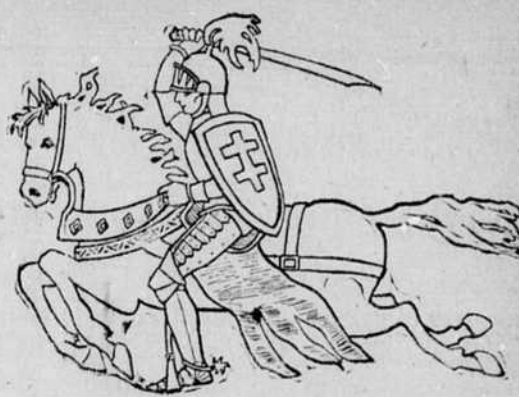




Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO, KETVERGAS, VASARIO (Februaro) 20, 1919 m.

Copy 2c

No. 43

Bolševikai sumušti ties Mazeikiais.

Estonijoje Bolševikai Laimėjo.

Premieras Clemenceau Pašautas.

Spartakai Vokietijoje vis nenurimsta.

BOLŠEVIKAI SUMUŠTI LIETUVOJ.

Bazel, Šveicarija, vasario 19 d.—Sulyg pranešimų iš Liepojos vokiečiai netikėtai užpuolė ant bolševikų ir sumušė juos, paėmė miestelį Mazeikius (Muravjevo) netoli Siaulių. Tas atsitikiko pereitą subatą. (Mazeikiai yra svarbi stotis geležkelių, jungiančių Liepoją su Vlinium ir Ryga).

BOLŠEVIKAI MUŠA ESTONIEČIUS.

Londonas, vasario 19 d.—Vakar buvo pranešta apie smarkius mušius tarp bolševikų ir Estonijos kariūnų, šiandien gi ateina žinių, kad bolševikai sumušė estonus. Estonijos kariūnėnės štabas iš Pskovo išleido sekantį oficialų pranešimą: „Musų kariūnėnės, ginanti frontą linkui Pskovo, turėjo pasitraukti prieš perviršijančius bolševikų spēkas, apleidama keletą sodžių. Gi linkui Volmaro eina karščiausi mušiai tarp Estonijos ir bolševikų kariūnėnų.“

CLEMENCEAU PASAUTAS.

Paryžius, vasario 19 d.—Jurgis Clemenceau, senas Francuzijos premieras ir Taikos Konferencijos pirsišėdis, tapo pašautas ir lengvai sužeistas ši rytą, kuomet jis sėdo į automobilį.

Užpuolikas iššovė penkis šuvis ir išpradžių buvo pasklydęs gandas, kad premieras yra sužeistas į galvą. Vėliaus vienok paaikškėjo, kad žaizdos buvo pečiuose ir, kaip rodoši, jis nėra pavojingai sužeistas.

Užpuolimas ant Clemenceau atsitiko 8:55 šiandien iš ryto, kuomet premieras, išėjęs iš savo namų prie Rue Franklin, buvo besirengęs važiuoti į Karės Departamentą.

Užpuolikas buvo paprastai išrodantis žmogus, pasirėdęs darbininko drabužiais. Netikėtai jis išsitraukė revolverį ir paleido penkis šuvis, iš kurių tik vienas pataikė premieriui į pečius.

Clemenceau nuo ilgų laikų buvo vienu iš žymiausių Francuzijos steitsmanų (veikėjų-politikų), bet, ypatin-

gai jo garbė padidėjo, kuomet tik-ką pasibaigusi karė jėgo į kritišką padėimą ir jau beveik išrodė, kad talikininkai pralaimėsia. Tuomet jis tapo paskirtas Francuzijos premieru, ir senis, paėmęs valdžios vadeles į savo rankas, vedė šalį taip gabiai ir stipriai, kad išvedė ją laimingai. Šiandien jis yra žinomas, kaipo vienas iš garsiausių pasaulio vyrų. Jis turi 78 metus amžiaus, bet, nepaisant to, jis yra dar nepaprastai energiškas ant savo amžiaus vyras. Dėlei jo drąsos ir energijos jis yra vadinamas Francuzijos „Tigru.“

Anarchistas Pašovė Premiera.

Londonas, vasario 19 d.—Premiero Clemenceau užpuolikas, mėginusis jį nušauti, yra pavojingas anarchistas vardu Emile Cottin, 25 metų amžiaus. Kuomet jį pradėjo tyrinėti, jis atsakė, kad visą atsakomybę pasima ant savęs. Kitas vyras tapo areštuotas sykiu su juo, bet jisai tvirtino, kad jisai buvo vien tik žiurovu.

Andrew Bonar Law pranešė Anglijos parlamente, kad Clemenceau galės atsikelti į dieną-kitą laiką.

Atėjusios smulkmenos pasakoja sekančiai apie pasikėsinimą ant premiero:

Premieras Clemenceau buvo jau automobiliuje ir automobilius jau buvo smarkiai pradėjęs eiti; jis pradėjo suktis aplink kampą Rue Franklin gatvės, kuomet vyras, stovėjęs ant šaligatvio, šoko prie automobiliaus durių ir paleido keletą šuvių. Viena kulka perėjo per automobilį ir užgavo premiero petį. Premieras prie pirmo šuvis mėgino atidaryti automobiliaus duris ir tuomet jį kulka užgavo.

Premiero šoferas Brabant ir specialis policmonas, Goursat, lydėjęs premiera, tapo taipgi lengvai sužeisti.

Policija yra palinkusi manyti, ar užpuolikas nebus tikrai rusas.

Premieras Clemenceau, anot pasakojimo Goursat'o, išėjęs iš automobiliaus, sugrįžo į savo namus. Netrukus po to aplink premiero



Tautų Lyga yra, neliginant, ta spūta, kuri visą pasaulį mėgins surakinti meilės ir brolybės ryšiais.

namus susirinko milžiniška minia žmonių. Į pusvalandį laiko atvyko ir Francuzijos prezidentas Poincare. Netrukus po to, atvyko ir kiti ministrai ir armijos bei laivyno atstovai.

Pirm negu policija suėmė užpuoliką, susibėgusi žmonių minia smarkiai jį apdaužė.

Anglijos karalius, sužinojęs apie atsitikimą, pasiuntė premieriui sekantį telegramą:

„Aš labai nustebau išgirdęs apie bjaurų užpuolimą ant jūsų ši rytą ir širdingai tikiuosi, kad sužeidimai nėra pavojingi ir kad, ačiū savo energijai ir drąsumui, jūs netrukus pasveiksite, idant toliaus didžiai ir naudingai darbuotis Francuzijai ir talikininkams.“

SPARTAKAI KARIAUS SU EBERTU.

Berlinas, vasario 18 d.—Vakarinėje Vokietijos dalyje, kur yra daug išdirbysčių, kyla streikai, kuriuos sukelia spartakai ir neprisilinkę socialistai. 35 kasyklos Hamborn, Bochum ir Dortmund distriktuose visai nedirba.

Spartakai ir streikieriai Buhr distrikte, masiniuose susirinkimuose ant gatvių, reikalauja paskelbti Eberto valdžiai karę ir taipgi reikalauja umaus pervedimo kasyklų į visuomenės rankas.

Duesseldorf'e komunistai apskelbė generalį (visuotiną) streiką. Sustabdė mietes visus laikraščius ir iški-tur atgabenti laikraščių irgi neleidžia. Spartakai gi, kaip pranešama, ruošia tranšėjas ir rengiasi patikti Eberto kariūnėnę, kuri, tikimėsi, ten atsilankys.

Spartakai užėmė svarbią geležkelio stotį Wanne ir stengiasi sulaikyti judėjimą Eberto kariūnėnės.

gelžkelio stotį Wanne ir stengiasi sulaikyti judėjimą Eberto kariūnėnės.

SAKO, KAIZERIS PERILGAI LAUKE.

Basel, Šveicarijoje, vasario 19 d.—Pereitą utarninką Berline buvo susivažiavimas Vokietijos kaimiečių Unijos. Susivažiavimo pirminkas savo prakalboje, tarp kitko, esą pasakė, kad buvusis kaizeris yra kaltas už tai, kad jis per ilgai nuvilko su karės paskelbimu, ir kad dėlei jo silpno valdymo socialistai turėjo progą išaugti.

Apart to jis, anot telegramo iš Berlino, dar pasakė ir tai, kad esą anglų pinigai padarė sukilimą tarp vokiškų jureivių ir tokiu būdu privedė prie revoliucijos per reitą lapkričio mėnesį.

Visi kalbėtojai, kalbėjusieji šiame susivažiavime, sakoma, išsireiškė, kad Vokietijos kaimiečiai esą bus ištikimi monarchiško judėjimo palaikymui.

LLOYD GEORGE TARSIS SU MAINŲ STREIKIERIAIS.

Londonas, vasario 19 d.—Premieras Lloyd George šią dieną tarsis su mainierių atstovais, grėsiančiais streiku. Jis maldaus streikierių nesi-skubinti su streiku, nes valdžia, buv užsiėmus gvilde-nimu klausimo kaip galima būtų nacionalizuoti mainas.

NORI SIUSTI KARIUMENĘ Į RUSIJĄ.

Washingtonas, vasario 19. Rezoliucija, reikalaujanti nuo Suvienytų Valstijų, kad pasiųstų daugiau kariūnų į Rusiją sumušimui bolševikų, buvo vakar paduota Senatui nuo senatoriaus McCumber iš North Dakota.

ITALIJA SPIRIASI.

Paryžius, vasario 19 d.—Tarp Jugo-Slavų ir Italijos eina didelis ginčas už Adria-tiko jurių pakraštį, kurio reikalauja sau Italija, pasiremdama labiausiai tuomi, kad ji prieš savo įstojimą karėn yra padariusi sutartį su Anglija ir Francuzija Londone ir sulyg tos sutarties jai minėtus plotus pažadėta. Jugo-Slavai gi tvirtina, kad visos tos vietos, išskyrus porą miestų, yra apgyventi slavų ir kad todėl, sulyg prezidento Wilsono principų, kuriuos visi talikininkai pripažino, visas Adriatikio jurių rytinis pakraštis Dalmatijoje privalo priklausyti Jugo-Slavijai.

Jugo-Slavų atstovai Tai-kos Konferencijoje pasiulė, kad šita ginčą išrištų trečiųjų teismui, savo teisėju statydami prezidentą Wilsoną ir prižadėdami, kad jie laikysis šventai jo nutarimo. Italijos atstovai, pripažindami trečiųjų teismo principą, vienok atsisako nuo trečiųjų teismo, pasiremdami labiausiai tuomi, kad trečiųjų teismas gali būti tarp dviejų viešpatijų, bet Jugo-Slavija dar nėra formališka viešpatija.

MIESTO VALDŽIA SUSTREIKAVO.

Beilinas, vasario 18 d.—Miesto valdininkai Muelheim sustreikavo. Tas padaryta kaipo protestas prieš spartakų užgrobimą miesto įstaigų, kuomi buvo perkirsta visi telgrafų ir krasa susinešimai su kitomis vietomis. Taipgi pranešama, kad darbininkams išdalinta ginklai, ir nuspręsta priešintis valdžios kariūnėnei, jei ji ten norės atvykti.

SINN FEINERIAI PRIEŠ WILSONĄ.

Dublinas, Airijoje, vasario 19 d.—Sinn Feineriai, Airijos revoliucijonieriai, pradeda rodyti pusėtiną nepasiganėdinimą prezidentu Wilsonu. Jie tikėjosi, kad prezidentas Wilsonas užstos Airijos reikalą Taikos Konferencijoje. Bet yra manoma, kad prezidentas Wilsonas, kad ir norėtų, vargiai galėsias kištis į šitą reikalą, kurį Britanija skaito savo „naminiu reikalu.“

Iš tos priežasties tarp Sinn Feinerių ir jų pritarėjų yra patėmyta didelis atšalimas sulyg prezidento Wilsono, o airių laikraščiuose pradeda rodytis užsipuldinėjimai ant jo.

ČECHAI IR LENKAI NURIMO.

Praha, Čechijoje, vasario 19 d.—Silezijoje, kur čechai buvo susikirtę su lenkais, jau yra tvarka. Amerikos laikraščio korespondentas sako, kad nekuriuose Silezijos vietose, kuriomis čechai ir lenkai negali pasidalinti, jis teiravosi pas vietinius gyven-tojus ir gavo tokį išpuđį, kad ten tautos taip yra susimaišusios, jog žmonės patį nežino, kas jie tikrai yra: čechai, lenkai, ar vokiečiai. Jų vardai, ka'ba ir papročiai yra taip susimaišę, kad negalima vieno nuo kito atskirti.

NESITARSU BOLŠEVIKAIS.

Washington, D. C., vasario 19 d.—Rusijos ambasada Washingtono gavo žinią nuo Rusijos ambasadoriaus iš Paryžiaus, kad talikininkų pasiulijimas susirinkti ant Kunigaikščių salų visų Rusijos valdžių atstovams, yra griežtai atmestas per ne bolševikiškas Rusijos valdžias.

Siberijos, Archangelsko ir Pietinės Rusijos valdžios jųjų oficialiuose pranešimuose užreiskia, kad joms smagu, jog talikininkai rupinasi įvedimu tvarkos ir ramybės Rusijoje ir jos pakvietimą dalyvauti konferencijoje ant Kunigaikščių salų mielai priima, bet jos niekuomet nesutiks turėti bile pasitarimus su bolševikais, kurie yra apskelbti šalies išdavikais ir anarchizmo skiepin-tojais.

Instrukcijos šiame reikale nuo Omsko valdžios ministerio buvo persiųtos Sozanovui ir Čaikovskui, kurie atstovauja Archangelsko, Sibiro ir Pietinės Rusijos valdžias, kad jie įteiktų talikininkams atsakymų viršmintoje dvasioje.

RUMUNIJOS NERA REVOLIUCIJOS.

Paryžius, Vas. 17. Rumunijos presos biuras praneša, kad visos žinios apie revoliuciją Buchareste yra neteisingos. Rumunijoje esanti viskas ramu.

SUV. VALSTIJOS ŽADA PAGELBĄ NICARAGUI.

Washington, vasario 19. Valdžia Suvienytų Valstijų nei jokiū būdu nedašeis atakuoti Nicaragua nors reikėtų ir spēką apgynimui panaudoti. Ši žinia pasklido vakar, kaip tik sužinota, kad Nicaraguos parubežiais Costa Rica pradėjo 8,000 savo kariūnų mobilizuoti.

DIDELIS GAISRAS.

Port Arthur, Ont., vasario 19 d.—Čia užsidegė javų elevatorius priklausantis Canadian Northern geležinkelui. Šisai elevatorius yra didžiausias javų sandėlis visam pasaulyje ir gaisras grėsia su naikinimu 5,000,000 bušelių javų.

UŽDARYTA 100 KASYKLŲ.

Kopenhagenas, vasario 19. Daugiau kaip 100 anglies kasyklų Buhr distrikte, Westphalijoje uždaryta. Mat spartakai paskelbė generalį streiką visoj apielinkėj. Mieste Bochum spartakai užgriebe daug amuni-cijos ir priverčia vyrus nuo 17—25 metų stoti jų organizuojamam kariūnėn.

MRS. ROOSEVELT ANT SUNAUS KAPO.

Paryžius, vasario 19 d.—Pia Roosevelt, našlė buvusio prezidento Roosevelto, lydima savo sunaus Theodoro, atlankė kapą savo kito sunaus Leitenanto Quentin, kuris buvo užmuštas laike karės Francuzijoje, prie Fere-en-Tardenois.

DARBO KONFERENCIJA.

Cincinnati, Ohio, vasario 19 d.—Ateinančio mėnesio pradžioje žada būti susirinkimas visų valstijų gubernatorių, pirmininkaujant prezidentui Wilsonui. Šio susirinkimo tikslu bus atrasti budus, kaip užkirsti kelią bedarbėms, t. y. kas reikės Amerikoje padaryti, kad nebūtų dabar, po karės, bedarbių.

PILSUDZKIS ATSIŠAKE.

Varšava, vasario 19 d.—Gen. Jozef Pilsudski apreiškė, kad jis mano atsakyti nuo viršininkystės Lenkijoje.

KODEL ŠOVE?

Paryžius, vasario 19 d., po piet. — Cotlin, premiero Clemenceau užpuolikas, pasakė, kad jis norėjęs užmušti Clemenceau todėl, kad jis esąs „žmonijos priešas ir rengėsi pradėti naują karę.“

ORAS.

Chicagoje ir apielinkėse: Kekverge lietus; tas pats gal ir pėtnyčioj. Atmaina tempereturos nedidelė.

Saulėtekis 6 v. 39 m.; saulėleidis 5 v. 29 m. Mėnulio tekėjimas 12 v. 27 m. naktis.

Bolševikų Ambasadorius Prašo Susimylėj mo.

Kaip pagavo Berline Radeką, bolševikų pasiuntinį.

Radek buvo vienas iš geriausių agentų, kuriuos rusiškąjį bolševikų prisiuntė Berliną. Jis buvo nevaiknuotas bolševizmo karalius Vokietijoje. Kuomet Radek pirmąs buvo Rusijoje, vieno jo parašo užtekėjo, idant nusiųsti mirtiną žmonių, kurie jo manymu buvo "bereikalingi". Dabar, kuomet jį pagavo Berline, jis ant kelių prašė, kad ant jo susimylėtų ir jam gyvastį dovanotų.

Nelincuokit manęs! — Sunkūs jį prie sargų, kuomet jį vedė į Moabit kalėjimą, — aš nieko nepadariau.

Pusiaunakties laiku keturi vyrai vedė šitą buvusį Rusijos despotą, dabar drebantį, su smukusį ir vos tepačiančią.

Mės vedame bolševizmo sėklą — tarė sargybos kapitonas, rodydamas į Radeką, kuris buvo pasirengęs vokiško aficio uniformoje.

Ilgai Radeką gaudė.

Berlino naujos socialistinės valdžios policija ilgai Radeką jėškėjo, bet vis nepasekmingai. Kokiu būdu jį pagaliai sugavo, apie tai pasakoja specialis korespondentas Chicago's laikraščio Daily News.

Radek yra lenkiškas žydas, paeinantis iš Galicijos ir turėjęs tiek pravardžių, kiek dienų savaitėje. Tikra jo pravardė yra Sobelson — bent tokia pravarde jis buvo žinomas Galicijoje. Budamas Šveicarijoje, jis vadinosi Herr Barabellum, Rusijoje Radeku, Vokietijoje gi Dr. Richardtu.

Susekė per Moterį.

Dvi savaitės atgal Berline policija, negalėdama Radeką pagauti, pamėjo ranka ir užsišpyrė sugauti bent jo pagelbininkus, ypač jo sekretorių.

Policija išsigalvojo sau tokią planą, kad Radek turi turėti Berline kokį nors savo pagelbininką — greičiausia kokią nors moterį. Policija dabojo visas spartakiškas moteris, pakol pagaliai ji užkliuvo ant vienos, tulos Lena Becker, kuri, kaip išrodė neturėjo joko užsiėmimo Detektyvai pradėjo ją daboti. Kiekvieną rytmetį jis išeidavo iš namų ir kiekvieną sykį jį vis sėsdavo į kitokią gatvę. Policijai tas pasirodė nužūrinu.

Valdžios detektyvai nuėjo paskui ją iki namų prie numerio 53 Paulsenstrasse gatvės. Jie užėjo į tuos namus. Juos susitiko duryse šeimininkė vardu Frau Keil, kuri užreikė, kad pas ją gyvena "Dr. Richardt, kuris užima užpakalinį kambarį ir kad moteris ateina kasdien pas jį. Jis čia tik trečia diena kaip gyvena."

Policija įėjo ir rado "Dr. Richardt", kuris tuo sykio diktavo savo sekretorei.

"Jūs esate po areštu, Herr Radek, arba Dr. Richardt" — tarė detektyvas Radekui.

Prašo pasigailėjimo.

Radek išpradžių mėgino užsiginti, kad jis neesąs Radek; rodė savo pasportus (falsyvus) ir nurodinėjo į savo vokiško aficio uniformą, bet pagaliai prisipažino ir pasidavė.

Tik nesusaudykkit manęs! — meldė jis detektyvų.

Kambaryje atrasta labai daug straipsnių ir kitokios bolševikiškos "literatūros." Policijai jis pasakė viršininkui,

kad jis paeina iš Galicijos ir kad tikra jo pravardė yra Sobelson; jis dar pranešė, ir tai, kad nors jo įieškota kituose miestuose, bet visą tą laiką buvęs Berline, tik savo gyvenimo vietą jis mainė po du sykį savaitę.

Lena Becker ir kita moteris, kurią rasta jo kambaryje, taipgi tapo areštuota. Radek bus atiduotas po teismu, kaip bolševikiškas agitatorius. Iki šiolei Berline spartakai dar nepadare jokios demonstracijos iš priežasties Radeko suareštavimo.

ORLAIVINE KRASA FRANCUIJOJ.

Paryžiaus. Vas. 18 Francuijoje jau įsteigiama ketvirta linija orlaivinės krasos. Ji bus tarp Paryžiaus ir Ničės. Krasiniai orlaiviai šios linijos pakelėje sustodinė dar miestuose Lyon ir Marselles.

Orinė krasa yra kelis syk greitesnė už krasą traukinį. Jau egzistuojanti orinė krasa tarp Paryžiaus ir Lille atlieka savo kelionę į 1 val. ir 40 min. Gi traukinis atlieka tą kelionę ne greičiau 8 valandų.

Kaina dėl laiškių orinė krasa dar nenustatyta, mat iki šiol tik daromi bandymai, bet tikimasi, kad neviršys vieno franko, t. y. apie 20c.

Vienok bus ir tokių dienų, kada orinė krasa negalės veikti, tada laiški, vieton orlaiviais, bus siunčiami greičiausiai traukiniais.

Sulyg meteorologiško biuro apskaitliavimų, Francuijoje esti kasmet apie 20 dienų, kada orlaiviai dėl blogo oro, visiškai negali lekioti. Gi apie 40 — 50 dienų metuose esti miglotos, kas daro orlaiviams kelionę pavojingesnę.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karinės Departamento Washingtono randame sekančias lietuviškas pravardes pasiūlytas:

Patėmijimas. Imame tų tas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda kariūnėms, arba laisvę, arba su "wicz", ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tanklausiai tokių ir nepašaudame. Lietuvių privalo savo pravardes laisvę užregistruoti, arba jau ir kariūnėms, paduoti vieton "ski" — "skis", vieton "wicz" — "vidis", pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas", vieton "Jacewicz" — "Jacevičius". Tuo met bus lengvą juos parinti.

Surašuose vasario 18-ta d. 1919.

Barthomejus Darulvičius, (gal but Damulevičius), iš Chicago, 1432 Elk grove ave. — sužeistas laipsnis nepažymėtas.

Frank J. Sawickis, iš Chicago, 120 East 104-ta gatvė. — sužeistas laipsnis nepažymėtas.

Paul Pregowski, (gal lenkas) iš Chicago, 2021 W. 23-čia gatvė — sužeistas laipsnis nepažymėtas.

LINKEJIMAI.

Kaip tik "Lietuva" sustojo lankiusi mane savo žinutėmis; pranešimais ir pamokėjimais, negaliu nei pasakyti, kokis pasidare nesmagumas namuose. Taigi vėl nusprendžiau užsisakyti.

Velindamas "Lietuvos" Dienraščiui gyvuoti ir stiprinti mūsų tautišką dvasią, nušviečiant ją mokslo spinduliais, pasilieku su pagarba,

Anicetas Bubelis.
Racine, Wis.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPELIS.

REIKIA SPARTAUS DARBO.

Tuo atsidadys keliai į Lietuvą. Kartu jau tenai prasidės atstatymo darbas, kuriam bus reikalingi pinigai. LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ yra prisirengusi prie atstatymo darbo. Ar visi esame prisirengę prie to darbo? Ar jau sudėjome pažadėtus Lietuvos atstatymui milijonus? Atstatymo darbą jau turėsime pradėti — suvėlinsime, tai viską pralošime. Tada stokime prie spartaus darbo.

Bolševikai ir Lenkai.

Žmonės bijo bolševikų, bijo lenkų. Bet į jų kalbas, į jų darbus nereikia rimtai žiūrėti.

Vasario 6 d. Rusijos užsienio reikalo ministeris M. Čičerin pranešė visoms šalims, kad bolševikų valdžia sutinka apmokėti visas skolas ir kad taipgi nori aptarti pirklybos reikalus ir pirkliauti su visais ir todėl sutinka važiuoti pasitarti ant Prince salų.

Su lenkais ir-gi dalykai taipgi blogai nėra. Lenkija pripažinta savistove tik etnografinėse ribose. Lietuva nėra priskirta ir Lietuvos klausimas bus svarstomas vėliau. Lietuva dedasi prie Tautų Sąjungos, taigi bus narė Tautų Sąjungos ir savistovė.

Padėjimas Lietuvoje.

Yra žinių, kad Lietuvoje padėjimas buvo besitvarkęs gėron pusėn. Jau šalyje tvarka buvo pamažu įvedama. Tik bolševikų įsilaužimas Lietuvon padėjimą atmainė. Vėla prasidėjo kova ir naikinimas. Bet lietuvių viltis stiprios, pasiryžimai tvirti tatau Lietuva laimės.

MŪS RENGIAMES PAREMTI.

Lietuvoje eina kova už laisvę. Mēs negalime joje dalyvauti, todėl mēs rupinkimės dabar ją remti. Rupinkimės, kad toje kovoje išeikvotos pajėgos būtų stiprintos. Tuo tik pasirpinkime, kaip Lietuvos atstatymui surinksime užtekintai pinigų.

DEJIMASIS PRIE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS IR RUPINIMASIS TEVYNES ATSTATYMU YRA GRAŽINIMAS JOS IŠEIKVOTŲ PAJĖGŲ.

Stokime į Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Šėras 10 doliarų, bet negalima mažiau pirkti, kaip penkis šėrus.

Klauskit paaiškinimų šiuo adresu:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
320 Fifth Ave.,
NEW YORK, N. Y.
Apgarsinimas

BIZNIERIAI! GARSINKITES LIETUVIŲ DIENRAŠTYJE "LIETUVA". APGARSINIMAS ATNĖS GERIAUSIUS REZULTATUS.

"Lietuvos" Kalendorius

Ši metų dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriškas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienraštį "Lietuva" nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribuotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite "LIETUVA",

Užsisakydami "Lietuvą", adresuokite taip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Sitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$ [ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per (ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatve

(arba box)

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Parašė Tarabilda.

Jokubo Kerštas.

— Jau vistiek velnias bus paramai nesulaukė. Juokubo su tais pusininkais.—aimanau Juokubas, sunkiai žengdamas per slenksį grįžti.—Ženą nualino: ši metų nei pusės neprikulėva, ir tai dar reikia per pusę dalyties... Kaipgi bus sulaukti kitų metų pjūties?—tarė Juokubas, sėsdamas sunkiai ant suolo.

Senė Juokubienė, nušutusiomis, vos iš po voku žilantiomis akimis pažvelgė į sėdintį ant suolo senį ir tarė:

— Aš jau nekarta sakiau, kad reikia padaryti širdingą, Dievui patinkančią auką,—ki taip nieko nebus... Pusininkų juk nėra ko kaltinti: siemet pas mumis,—kitais metais kitur,—lyg tie padaužos čigonai: kilnojasi iš vietos į vietą. O, kad būtų sava šeima...—ir čia staiga Juokubienė nutruko balsas.

Senelių veiduose pasirodė kažkokis, tik kudių nustoju siems tėvams žinomas širdies skausmas. Senelių veidais nuriūdėjo po keletą tėvų ašarų.

— Užpirkti mišias?—paklausė Juokubas.

— Mudu juk tą padaroma kas metai,—pastebėjo Juokubienė.—Pabandykiva ką nors naujo. Gal geriau pataikinsim sutvėrtojo ausin: rasi išdaušys, ir mudviejų vargus palengvins.

— Bet kaip atspėti Jo norus?—teiravosi nusiminęs Juokubas.

— Sunku... Vienok bandymas visgi nepakenks. Ve, mūsų galulaukė stovi šventos Agotos stovyla: muras suvis nutriušęs; kiaušės aplinkui knisa, kartais net po pačiu pamatu pasiknisa; žmonės irgi nelabai tegodoja,—pradidami nei kepurės nenusiima. Aptaiskyva!..

— Kažna, kiek atsieis?...—paabėjojo senis.

— Ne kažna kiek... ramino Juokubienė.—Paimsi murinuką: iškals skylę muran, po pat Agotos kojų; pastatysi Nazarenietį su kryžiumi; murininkas lai nubaldo, o tu ir pats aptvėrsi tvorėlę, kad ilgaskukės vėl nesikynstų po šventosios stovylos.

Sulyg žmonos patarimo, senis Juokubas, nuėjęs miestelin, sulygo su murininku už darbą. Velnias usuko pas karabelinuką, išpirko iš švino nulieta Nazarenietį, kryžių nešantį ant pečių ir, pasiteiravęs ar pasšventytas, nudulino šventos Agotos stovyklos link.

Murininkas kaip reikia sulopė stovylos pamatą; nutriušusius nuo lietaus ir vėjo plyšius, užlygino moliu ir ant galo baltonis, yt varškė, kalkėmis nutepė murą, neaplenkdamas nei gipsinės Agotos figūros.

Juokubas tuo pačiu laiku užtvėrė dailiais "stankietais" tvorėlę; nuo vieskelio pusės įdėjo vartelius, pritaisė kabliuką ir, apžiūrėjęs visą savo darbą, žvilktėrėjo Nazarenietį ir iš gilumos krutinės jam išsiveržė lyg pasikeisinimo balsas: "Viešpatie, vis ką padariau ką tik galėjau!..."

Senė Juokubienė, žiūrėdama pro langą į saulutės spynduliuose panertą šventos Agotos stovyklą, alpsta tikinčiųjų džiaugsmu, ir taip jai gera ir taip malonu jos širdžiai darosi...

Jau keletą metų prabėgo, kaip Juokubas tą puikų darbą atliko. Bet to, ko jiedu su Jokubiene geidė savo senatvės

Galvoje šimtas malonų suužė. Atsargiai pasimė kirvį, apvarė, ir pūlengva pravėrė duris. Šalto oro sriovė perbėgo per Juokubo sąnarius—sudrebėjo.

Priešais, už pusvarščio šventos Agotos stovykla maudosi palsoje mėnulio šviesoje pilnam puikume, kaip niekad pirma. Ir eina Juokubas link stovyklos, mėnulio šypsos lydimas,—pasikalbėti, ar atsieiti už suteiktus gyvenime vargus.

Rustus, šaltas stovyklos kurnas nepaiso Juokubo skundų; jokio balso ir neišduoda, sudžiovintas į akmenį molis su kalkėmis neturi sąjauosmo Juokubo vargams ir tyli, tyli amžinai...

...Sušvasta Juokubo rankose kirvio ašmenys ir visu sunkumu puola "stankietį" tvorėlę, net kirvio garsas atsiliepia ar-

timam gajuje. Dar kartą kitą, ir tvorėlės nei žymės neliko. Sėlsta Juokubas, nieko nepaiso. Seilės iš burnos trikšta, dantimis kramplius griaužia. Griebia kirvį ir kerta muros kampan; sužypsi ašmenys... Bet štai—griūva Juokubas augšmetininkas. Parkrito, nebesi...

...Rytas. Maldingieji žmonės traukia bažnyčion ir stebiasi nuotikiui. Pajanta ir kaimynai, bet jau pervelu!... Juokubas guli negyvas su išsmeigusių plytaliu smilkinyje. O, šalyj Juokubo su išlankstytais ašmenimis kirvis...

— Juokubo kerštas—kalba žmonės ir imasi pataisymu išniekintos stovyklos. Tik nepastebėta liko ir po šiai dienai, išsukta į šalį Nazarenietini švyninė koja...

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje.

NEW HAVEN, CONN.

New Haveniečiai yra nemažai pasidarbę dėl Lietuvos laisvės. Vietos lietuviai į Tautos Fondą surinko apie \$4,000.00 ir į Lietuvos Nepri-gulmybės Fondą apie \$1,300.00; taigi nemaža dovana mūsų tėvynei nuo ne perdidelės New Haveno kolonijos.

Prakalbų pas mus irgi netrūksta. Jos buva, beveik kas savaitę, o kartais ir dviejų sykiu. Tautininkai su katalikais vis ragina žmones darbuotis dėl Lietuvos Nepri-gulmybės; gi socialistai stengiasi platinti ir auklėti lietuviuose bolševizmą.

Čia pabriežčių šį tą iš leitananto J. Ramanausko kalbų. Pirm trijų savaitių, visuomeniškame lietuvių susirinkime, jis iškėlė naują obalsį (bent pats kalbėtojas taip mano).

Lietuvių obalsiu yra: "Lietuva laisva dabar—ar niekad dos. Gi p. J. Ramanauskas iškėlė obalsį: Lietuva dabar ir visados. Reikia priminti p-nui J. Ramanauskui, kad ir be jo mes žinome, jog Lietuva yra ir bus, bet visa svarba tame: ar Lietuva bus laisva, ar vergė.

Antrosė prakalbose p. J. Ramanauskas, nesigailėdamas žodžių, išpeikė tautininkus, kaip šie, taip sakant, pakeidenę klerikalų atstovus, užreikšė panašiai:—Iš kempės nuvykau Washington ir mačiau, kad lietuvių biuras puikiausiai sutvarkytas; lenkams visiškai užkirsta kelias ir lenkai niekur negalėjo prieiti prie Amerikos valdžios 1 e lietuvių žinios. Tai, girdi, Mastausko ir kitų nuopelnas.

Šitas užreikšimas atrodo gan keistai. Ar nėra tai paprastas "bluff," kaip amerikona sakė. Iš kur gi p. Ramanauskas žino, kad lenkam buvo užkirsta kelias prie Amerikos valdžios? Juk Amerikos valdžia, kuri tik viena gali žinoti apie tokius dalykus, neraportavo p. Ramanauskui apie tai. Jeigu jau lenkai be lietuvių žinios nieko negalinti veikti, tai kodėl jie jau šį tą išgavo, o lietuviai, kaip ir nieko?

Kaip matyti, tai p-nui Ramanauskui rupi ne suteikimas tikrų žinių apie lietuvių reikalus, bet nuraminimas lietuvių širdžių. Tai yra klaidi-gas veikimas, nes nuraminas žaidžios—nėra jos gydy-mas. Ir šią tiesą žino kiekvienas inteligentas.

Kairys.

METINIS CENTRALIO KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto meinis susirinkimas bus VASARIO 22 dieną, tai yra ketvirtąją vasario subatą, 1 val. popiet, Centralio Komiteto Raštinėje, kambario No. 805, 320 5th Ave., New York, N. Y.

Visi nariai, kurie moka per metus nemažiau \$6.00 mokesčių ir turi iš Centro paliudijimus, skaitosi pilnais nariais ir yra širdingai kviečiami į taji metinį susirinkimą. Jokių specialių įgaliojimų nuo skyrių ar ko kio organizacijų nereikia. Sulyg konstitucijos susirinkimo kvorumui reikia nemažiau 20 narių.

Amerikos Lietuvių Centralio Komitetas.

ROCKFORD, ILL.

Pranešimas TMD. Nariams.

T. M. D. kuopos metinis susirinkimas įvyks nedėlioje, 23 vasario, 1:30 val. popet. Salėje Prano V. helaičio, 1012 So. Main St. Yra daug svarbių reikalų, taipgi ir knygos atėjo, todėl malonės visi nariai atsilankyti. Taipgi ir norintieji prisidėti prie šios kultūringos organizacijos irgi prašomi atsilankyti.

Adolphas Savickas, rašt.

KENOSHA, WIS.
Pranešimas.

Draugijos "Lietuvos Balsas" bus priešmetinis susirinkimas Shlezo salėje, Vasario 24 dieną, tuojais po sumos (gal nedėlioje 23 vasario? Red.) Bus svarstyta daug svarbių reikalų ir taipgi rinkimas valdybos, todėl visi malonėkite atsilankyti, prie to pabriežiui, kad pereitame susirinkime nutarta neatsilankiusius į šį susirinkimą bausti.

Felixas Bartkus, sekr.

OMAHA, NEBR. Jaunųjų bėdos.

Kitur merginos skundžiasi bėdavoja, kad jos vaiki-nų neturi; pas mus gi priešingai; kitos bėdavoja, kad vaiki-nų turi ir perdaug.

Pas mus buvo toks atsitikimas. Tulas vyruks susijieškojo sau merginą ir džiau-gias, kad ją tuoj prie alto-rius vesis, bet štai gauna pranešimą, kad jaunoji daugiau nemylė jo.

Suka sau galvą vyras ir nieka! negali sugalvot, kas čia per triksas,—tik ką buvo geras, meilus ir štai, umu

laiku, emė ir pablogėjo. Girdi, į burtus netikiu, bet čia vis tiek, turbūt, burtininkės darbas.

Vienok mūsų moterėlės pasakoja (o jos meilužių reikaluose žinovai), kad ne burtininkės, bet tai burtininko darbas, kurs buk, užbu-ręs merginą, tai šis ir sulau-žiusi prižadą.

Dabar nukentėjusius pilnai pripažįsta sufragizmą (ly-gybę) ir, kaip girdėjome, ketinas, jei bus galima, bu-vusią mylinąją, oi, skaudžiai nubaut. Pamatysime.

Veselininkas.

CLEVELAND, OHIO.

Vasario 13 d. čia kalbėjo "Tėvynės" redaktorius p. V. K. Račkauskas iš New Yorko. Kalbėtojas nuosekliai apibriešė dabartinį Lietuvos politinį padėjimą ir Lietuvos gyventojų vargingą gyvenimą. Taipgi nurodė kas daugiausia priešinasi Lietuvos laisvei—tai lenkai ir bolševikai.

Kadangi Lietuva turi daug priešų, tai mums lietuviams reikia įtempti savo spėkas, idant neleidus kitutaučiams skriausti mūsų nuvargintą Tėvynę. Tad ragino visus lietuvius aukauti į Lietuvos Nepri-gulmybės Fondą ir taipgi antsidėti mėnesinėmis mokesčiais dėl Lietuvos reikalų.

Toliau kalbėtojas nurodė lietuvių daromas klaidas, kurios beabejonės apsunkina lietuvių veikimą. Ypač nupeikė klerikalų veikimą, kurie, girdi, daugiau žiuro savo sriovės reikalų, o ne tautos.

Pertraukoje buvo rinkta aukos į Lietuvos Nepri-gulmybės Fondą; surinkta \$38. Taipgi buvo išdalyjama paliudijimai už pirmesnes aukas į Lietuvos Nepri-gulmy-

bės Fondą.

Antroje kalboje nušvietė Lietuvos ekonominį stovį ir ragino lietuvius dėtis prie Lietuvos Atstatymo B-vės, kuri gan pasekmingai darbuojasi ir jau sukėlė kapitalą į \$150,000.00

Į prakalbas žmonių atsilankė vos apie šimtos ypatų (o tikėtasi daugiau), mat tą vieną buvo ir kitos prakalbos. Susirinkusieji užsilaikė labai gražiai, tai pagirtinas apsireiškimas.

Mažas Tautietis.

DETROIT, MICH.

Atsiminimai iš Lietuvos.

Lietuvoje artinantis gaveniai visi stengiasi links-mintis kiek gali, nesigaili nei laiko, nei kojų, kad tik smagiau praleidus užgavė-tąją savaitę.

Ma artinas gavenia, kada ne tik linksmitis nevalia, bet net nevalia, taip sakant, ir kreiva akia į merge-lę pažiūrėti ištisas septynias savaites. Tai ne baikos... Ir jaunimas stengiasi atsily-ginti už tai mėsėdyje.

Amerikos lietuviai irgi seka tą pagrotį ir linksminasi prieš gavenią, kad nelikus, girdi, skoloj. Bet visa bėda kad Amerikiečiai daž-

niausia nesugebi gražiai link-smintis. Vienok detroitiečiai šioje srytyje, t. y. su-rengime pasilinksminimų yra žinovai. Štai A.L.T.S. 29 kp. Subatų prieš užgavenes t. y. 1 d. kovo mėn. rengia svet. IAS., 24 ir Michigan-gatvės, nepaprastą vakara-teatrą.

Vakaras tuomi žymus kad bus sulosta garsus Vyduno veikalas: "Ne sau žmonės". Jau pats veikalo vardas parodo didelį originališkumą; jei dar pridursime, kad jis išėjo iš po plunksnos Prūsų rašytojo-filosofo Vyduno, tai bus aišku, kad iš vakaro galima daug ko tikė-tis.

Pažiūrėsime, kaip supra-to mūsų filosofas baudžia-ninkų sielą ir ponų "unarą" (mat veikalas palyti bau-džiavą Lietuvoje). Pažiūrė-sime, ar mūsų bočisi taip suprato laisvę, kaip kad mes ją supratame?

Dailės Mylėtojas.

Phone Drover 7027
K. MICHALOWSKI
DAKTARAS
OPTIKAS
Egzaminuoja akis
ir priskiria akinius
Didelis sandėlis visokių aušo daiktų.
Mės taipgi talsome visokius auksos ir
sidabro daiktus. Kalnos žemiausios.
3303 SO. MORGAN STREET

Phone Armitage 3209
DR. H. A. BROAD
SPECIALISTAS MOTERU LIGU IR ABEJ NAS CHIRURGAS
1326 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.

"Lietuvos Klausimas"
Toj temoj SLA. 26-a kp. rengia prelekciją, kad plačiai supažindintus su tuo klausimu visus interesuojančius. Užkvieč 2 prelegentus: 1 nuo socialių sriovės, 2 nuo tautininkų sriovės. Pirmą skaitys Kleofas Jurcelionis, ketvergo, vasario 20, Midos svetainėje, 3142 So. Halsted gat. Pradžią 7:30 val. vak. Inžanga dykai: Kviečiame visus atsilankyti, nes šis klausimas šiame momente yra visiems labai svarbus ir žingeldus, o prelegentai išaliskins kuogeriausiai.
Kviečia SLA: 36-tos kuopos prel. reng. KOMISIJA.

GELBEKITE NUKENTEJUSIA LIETUVĄ
Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokesčius savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprūpinimui.
Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokesčius Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprūpinimui.
Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:
Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Skaitytojas žino.
Kad jis užsimokėjo už dienbutų didesnis, negu 12-30-18, raštį "Lietuvą," jis žino, kad nes kitaip laikraštis gali but jo pinigų priėmė, nes jis mato ant laikraščio "Lietuva" reiskia, jog apmokėtasis už užklijuotą geltoną popierą, jis mato ant popierėlės savo ant-rašą ir dešiniame kamputyje —tris numerius, kurie parodo iki kuriam mėnesiui, kuriai dienai ir iki kurių metų jis yra apsimokėjęs už laikraštį. Žiūrėkite, kad jūsų numeris teisingas patatovimas.
Mainant antrašą, teiksities išpildyti sekačią blanką.
Pirmiaus mar "Lietuva" ėjo sekančiu antrašu:
Vardas Pavardė
Numeris Gatvė
Miestas Valstija
Dabar šitūnėkite sekančiu antrašu:
Numeris Gatvė
Miestas Valstija

LIETUVA

The Lithuanian Daily
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
3263 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4250
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1879.

EDITOR, B. K. SALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.50
In Chicago, by carrier—	
One copy	\$.02
Per week	.10
Per month	.50
In the United States, by mail—	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.50
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedidelius.
Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktorius
A. V. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms:
Lithuanian Publishing Co.
3263 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telefonas Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
sinimų kaina suteikiama pareikalavus.
Prašyti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščiai gra-
žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama
rankraštį Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo te-
sės prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reikla-
lais reik kreiptis laiškuose į Dienraščio Adm. stacioną
Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be pavavimo rašyto tikro vardo-pravar-
dės (apart slapvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti
(Amerikini Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
12:30 laiko ir nuo 2:30 iki 4 vakaro).

Prezidentą laukia "Pirtis".

Prezidentas, apieidęs Taikos Konfe-
renciją, grįžta Amerikon. Jo laukia čia
nelabai smagus darbas. Kovo mėnesį jis
turs "atidaryti" naują Kongresą; laike pe-
reitų rinkimų išrinkta Kongresas daugelis
naujų kongresmanų ir naujų senatorių—ir
išrinkta taip, kad abiejose Kongreso šakose
(Senate ir Atstovų Bute) republikonai nuo
kovo mėnesio turės didumą, o demokratai
mažumą.

Prezidentas Wilsonas priklauso prie
demokratų partijos, todėl jis negali tikėtis,
kad naujasai Kongresas, kuriame yra di-
duma republikonų, tiestų jam kelią rože-
mis. Atpenč, republikonai rengiasi prie
sukėlimo prezidentui karštos politiškos
pirties—jeigu tik jie įstengs tai padaryti.
O jie mėgins prezidentui "kuolus ant galvos
tašyti," kiek tik išgalėdami—mat, reik ne-
pamiršti, kad ateinančiais 1920 metais bus
prezidentiškai rinkimai, o republikonai visai
nenori, kad prezidentu taptų vėl būtų iš-
rinktas demokratas.

Todėl juo arčiaus prezidentiški rinki-
mai artinasi, juo didesnės agitacijos prieš
prezidentą galima tikėtis iš pusės republi-
konų senatorių ir kongresmanų. Jie ir
dabar pradeda jau smarkiai agituoti prieš
Tautų Lygą, kurios sutvėrė juo prezidentas—
ir ne tiek todėl, kad jie būtų ištikro
taip labai priešingi tai Tautų Lygai, kiek
todėl, kad demokratiškam prezidentui "pri-
segti vieną kitą lopą."

Vis tai yra daugiausia politiškas grajus,
negu tikras priesąngumas. Ir republikonų
negalima labai už tai kaltinti, nes, kaip mi-
nėta,—prezidentiškai rinkimai yra neperto-
liausia...

Vienok mūsų republikoniški draugai
padarytų daug geriau, jeigu jie kitokių
prikabių prie prezidento pasiektų, vieton
Tautų Lygos. Tautų Lygos reikale
Amerikos žmonės stovės už prezidentą, kaip
siena.

Dėlei ginčų už Kosciuską.

Laikas nuo aiko vis kyla Amerikos
spaudos ginčų tarp lietuvių ir lenkų už
Kosciuską. Tas, žinoma, lietuviams neken-
kia, nes palaiko Lietuvos reikalo klausimą
gyvu ir gildintu. Bet kad lietuvių tu-
rėtų Amerikon, arba keno kito akyse,
statyti Kosciuską, ar net ir Mickevičių, lie-
tuvių pavyzdžiu, arba idealu, tai to šiandien
joks išmintingas politikas nepadarys.

Kalbėdami apie Kosciuską, Mickevi-
čių, Kraševski, Kondratavičių ir visą eilę
kitų lietuvių, kurie padarė Lenkiją garbin-
ga, mes turime teisę pasakyti, kad jie bu-
vo lietuvių. Mes turime taipgi teisę pasi-
girti, kad jie buvo gėbūs vyrai,—nekurie
net genijai,—bet tik tiek, ir nedaugiau.

Mes negalime jų statyti Lietuvos did-
vyriais, neigi lietuvių idealu, kaip tą idealą
mes šiandien suprantame, nes jie tokiais ne-
buvo. Jie (ne iš savo kaltės) buvo šali-
ninkais Unijos tarp Lietuvos ir Lenkijos;
jie buvo priparodiniū tų dviejų tautų su-
sirišimo; jie buvo gyvais liudininkais Lie-
tuvos ištautėjimo ir prisidavimo Lenkijos
vergijon,—vergijon, prieš kurią ne visi iš
jų protestavo, bet nekurie iš jų net su pa-
mėgimu nešė.

Taigi mušti daug domos ant jų, ypa-
tingai statyti juos Lietuvos didvyriais—
butų šiandien visai nenuosekle, neįsimeinti-
ga ir net blėdinga šiandieniniam lietuvių
tautiniam atgimimui. Nes, jeigu šiandien
Lietuviai perdaug lystų svetimtaučiams i
akis su tokiais vyrais, kurie, budami ge-
nijais, dirbo Lenkijai ir stovėjo už Lie-
tuvos uniją su Lenkija, tai ar tas negali būti
svetimtaučių akyse tulos rūšies prirodymu,
kad ir dabar Lietuviai gali taip-pat gerai
su Lenkija gyvuoti?

Svetimtaučiai, mažai pažindami lie-
tuvių ir lenkų santykius, ir girdėdami tas nu-
latines kalbas apie tai, kad didžiausią Len-
kijos vyrai buvo lietuvių, negali suprasti,
kokių gi plynių lietuvių dabar iš vienos
pusės gėrisi ir didžiuojasi tais lenkų istori-
jos didvyriais, o iš kitos pusės nuo lenkų
kratosi visomis keturiomis. Iš tos priežas-
ties Lietuvos klausimas, vieton tokiems
Amerikonams aiškėti, darosi vis tamsesnis,
painesnis,—vadinasi, vieton tokių ginčais
prigelbėti Lietuvai, tankiai galima jai tik
pakenkti.

Ak, žaidzoje to, panašios rūšies ginčai,
jeigu jie yra vedami svetimtaučių spaudoj,
privalo būti vedami gabių. Kaip šio straip-
snio pradžioje minėta, tokiuose ginčiuose,
veik apsirubežiuoti tik nurodymu, kad jie
buvo savo gimimu lietuvių,—gabūs lie-
tuvių, kokių lietuvių tautoj netruksta ir kad
jeigu lietuvių, tų dienų politiškos sąly-
gos, galėjo sutverti kultūrą svetimiems
lenkams, tai šiandien, atbucę iš tautinio ap-
mirimo, jie neabejotinai mokės sutverti dar
augštesnę kultūrą sau.

Svetimoje Spaudoje apie Lietuvius.

AR GERADĖJELI.

"Kaslink Lietuvos ir Baltgudijos, tai
mūsų pažiūra yra, kad Rusijos rubežius
privalo būti nustumtas taip toli, kaip tik
galima, nors mes nenorime išrodyti kaip
aneksionistai (užgriobikai). Tuo pačiu
laiku, mes esame pasiryžę, kad šitos dvi
šalis, kurios yra lenkiškos (?) rasės ir kul-
tūros žvilgsniu, turi būti prijungtos prie
Lenkijos kokio nors formoj, kuri paleng-
vintų mūsų ekonomiškus ryšius."

—Mr. Wasilewski, lenkiškas ko-
respondentas, taip rašo į Londono laik-
raštį *Daily Telegraph*, o iš ten virš-
minėta ištrauka, ir kitas ištraukas pa-
duoda *Literary Digest*, New York.
Vasario 8 d. 1919 m.

Sulyg pranešimo *New York Post*, vasa-
rio 11 d., lietuvių draugijos ir politiški kliu-
bai Serantone, Pa., priėmė rezoliucijas su
protestu prieš lenkus ir bolševikus ir prašo
Amerikos valdžios sulaukyti lenkus nuo kė-
sinimosi ant Lietuvos.

12,000 CHINIEČIŲ LIETUVOJ.

Washington, vasario 10 d.—Iš Lie-
tuvos Laikinosios Valdžios Informacijinio
Biuro Berne, gauta naujas patvirtinimas
žinios apie tai, kad Rusiškąjį Sovietų val-
džia (bolševikai) vartoja chiniečių ir man-
džurų kariūnėnų savo užpildinėjimuose
pre vakarinio Rusijos fronto [t.y. prie Lat-
vijos ir Lietuvos].

Telegramas sako, kad 12,000 chi-
niškų bokserių, po bolševikiškų aficerų ko-
manda, įsiveržė Lietuvon, patvirtina pir-
mesnės žinias apie tai, kad mardžuriški
kareiviai yra siunčiami dideliu skaitliu
ir prieš amerikonišką kariūnėnų, veikian-
čių ant Archangelsko fronto.

Telegramas dar priduria, kad vokie-
čių kariškų vyriausybė, kuri dar yra Lie-
tuvoje, pirmiausia prižadėjo parduoti gink-
lų ir amunicijos Lietuvos Valdžiai, bet savo
prizado neįspilė, ir kuomet jie apleido
Vilnių, tai viską paliko bolševikams, kurie
užėmė Vilnių i dvi dieni po to, kaip vo-
kiečiai jį apleido. Vokiečiai Lietuvoje,
kaip pranešama, prigelbsti bolševikams vis-
kame.

—Iš *Public Ledger*, Philadelphia, Pa.
Vasario 11 d. 1919 m.

"Dunojus" Lietuvių Kalboje

Apie Dunojaus upės lie-
tuvių iškilią dar nedau-
tėra ištirinėta, išskyrus Dr.
Basanias labai aktyvą raštą
"Lietuvių Dunojus ir Romėnų
Danubius" bei keletą prabėgan-
čių nočių, kurios istorinės kri-
tikos dar nėra išlaikę. Toki-pat
trumputė, nors savų kelių ytin-
indomi pastabėlė dabar tilpe
"Sandaros" No. 5, išėjusi iš
gerb. M. Petrausko, ir kurią
"Lietuva" savo nr. 30 perspaus-
dindama, priteikė jon savo ko-
mentatūrą. Tas komentaras pa-
skatino mane tarti keletą žo-
džių apgynimui tulos mūsų
istorinės nuomonės. "Lietuva"
tame štai ką pasakė:

"Lietuvių nekurie istori-
kai žino, kad Dunojus yra
upė įpuolanti į Juodąsias ju-
res, ir iš to išveda, kad lie-
tuvių tauta, pirm negu apsis-
tojo dabartinę Lietuvą, tu-
rėjo keliauti per Balkanus
ir gyventi pakraščiuose Du-
nojaus upės, į kurią gražio-
liuvių tautos "ėjo vandenilio."
Ir toji nuomonė mūsų istori-
kai buvo pusėtinai stiprus.
Bet štai ant scenos pasirodė
mūsų kiti rašytojai ir dai-
niai— kurie prirodo, jog
visa tai, ką istorikai prirašė
apie Dunojų, yra pasaka.
Ypač aktyvą šiame reikale
žodį taria mūsų žinomas
kompozitorius Mikas Pet-
rauskas."

Ką tarė p. Petrauskas, tai
yra sekantis jisai sakosi per-
skaitęs tulo Z. Aleksos išva-
džijimus apie lietuvių dai-
nosę šamą žodį "dunojus".
Tasis Aleksa sakąs šitaipos:
"Nesuprantamas žodžio duno-
jaus paėjimas. Bet galima taip
išaiškinti: vanduo, vandenilis,
vandu(o)nėlis. Atmetam
"van" ir permainius galune
du(o)nojėlis ir dunojus."

p. Petrauskas turi kitokią
nuomonę: jisai sampratauja
jogei žodis "dunoja" reiškia ne
vandenį, bet gelmę. Jisai sako
"Žodis dunojus yra iki šių lai-
kų žinomas trakiečiams, pane-
nūnės gyventojams, kaip upės
Nemuno, ar bile upės giliausi
vieta, atavarynas arba, kaip
ežerų gelmės vadina panovar-
tomis. Upės gelmė — dunoja,
o ežerų gelmė — panavarta...
Apie dunojų esu girdėjęs jau
senai iš lupų žmonių ir paklau-
sus man dainą dainojančius, ką
tai reiškia "dunojus," — išsi-
aiškino, kad tai kiekvienos
upės giliausios vietos..."

Kaip matome: Aleksas spė-
ja "dunojų" reikšmę vandenį,
o Petrauskas — upių gelmę.
Pasmė gana skirtinga. Pažiū-
rėkime, ką sako apie tai senų
gadynių tautų kalbos.

Pirmiausiai apie žodį "van-
duo." Šito žodžio šaknis "van"
visai nesitruoda taip lengvai
atmesti, kaip tą Aleksa siūlo.
Mes turime visą eilę taip vadi-
namų arėniškųjų kalbų, kuriose
šita šaknis įvairiuose pavida-
luose yra buvusi ir, pas daugu-
nia, iki šių dienų yra pasilikusi
Lietuvių vando. Slavų vada
Sanskritų vda (jurė), Latinų
unda (banga), Senasakų vater,
Anglasakų vater, Sena-
frizų vater, Islandų vatn, Šve-
dų vatten, Gudų (Gotų) vate
Vokių Vasser, Danų vand, ect
Dar reikia pridurti ir tą, kad
pas lietuvių senovėje vanduo
buvo ištariamas, kaip "undu-
va" arba "undo," lygiai kaip
ir dabar pas lietuvių rytie-
čius (Južintų parapijoje) tebė-

ra ištariama "unduo," "unde-
nis," arba kaip pas mūsų pus-
tėra ištirinėta, išskyrus Dr.
Basanias labai aktyvą raštą
"Lietuvių Dunojus ir Romėnų
Danubius" bei keletą prabėgan-
čių nočių, kurios istorinės kri-
tikos dar nėra išlaikę. Toki-pat
trumputė, nors savų kelių ytin-
indomi pastabėlė dabar tilpe
"Sandaros" No. 5, išėjusi iš
gerb. M. Petrausko, ir kurią
"Lietuva" savo nr. 30 perspaus-
dindama, priteikė jon savo ko-
mentatūrą. Tas komentaras pa-
skatino mane tarti keletą žo-
džių apgynimui tulos mūsų
istorinės nuomonės. "Lietuva"
tame štai ką pasakė:

Paimkime dabar antrąją
prasmę, buten "dunojus-gel-
mė." Mūsų kalboje yra labai
grynas ir stambus žodis—*dug-
nas*, kuris yra patekęs ir Sla-
vams, ir kurie jį ištaria *dno*.
Lietuvių ir Slavų kalbos (tilp-
ne padermės!) yra pasilikę
arčiausioje giminytėje dar
nuo tų laikų, kuomet arėniš-
kosios kalbos išsiskyrė iš senų
seniausios Proto-Arėnų arba
Anarėnų kalbos kamieno, se-
nesnio už Sanskritą ir už kal-
bų-kalbas. Todel ir žodis "dug-
nas" tebėra labai artimai ištari-
amas. Kadaisiai Arėnai turė-
jo šitą žodį ištarti: *dano, dno-
dino, dono, duno*. Dabar tą žo-
dį Slavai ištaria *dno*. Pas Sla-
vus, kaip nervingesnę pader-
mę, yra ypatybė balses atme-
ti ir žodžius trumpinti; pas
Lietuvius, kuri yra visai kitoki,
ir lėta padermė, yra ypatybė
senovines balses užlaikyti ir
žodžius ilginti bei naujus kir-
čius išplėtoti, lyg tai būtų iš-
taikininas kitiems žmonėms
kad juos kalbančius galėtų aiš-
kiai suprasti... Tokiu būdu
pas Lietuvius žodelis *duno* ne-
tikta netapo sutrumpintas į
dno, bet atpenč išsiplėtojo į
stambų žodį *dugnas*, ir dar nau-
jas pasmaginimo kirtis atsirad-
do, pavidale priebalsės g, kas
ir padarė mums dar stambesnę
žodį *dugnas*. Mes šitą remia-
me ant aiškiaus kalbos mokslo
nedaleidžiančio iš šito žodžio
padaryti verbum (veiksmažo-
džio); paveizdan: iš "gelmė"
galima padaryti veiksmažolį
"gilinti," bet jokiū būdu iš
"dugno" negalima padaryti
veiksmažodžio "dugninti." Yra
tokių žodžių ir kiekvienoje kal-
boje, ir jie daugiausiai būna
kaip tai senai nenormališkai iš-
sivystę bei iš nežinomo, kar-
tais svetimo kamieno, išdygę.
Tokių tai būdu jurių, upių, eže-
rų ir kiekvieno vandens patį
giluma-gelmę, vadinasi pas
Lietuvius — *dugnas*, pas Sla-
vus — *dno*. Ypatyngai reikia
įsidėmėti tas, kad tikrai žemės
daube ar kokias indas galinti
vandenį išlaikyti turi apaci-
vadinamą "dugnas;" gi maiše
ar pintinės gūma niekuome-
nesivadina dugnas, get galas."

Šituo keltu eidami mes da-
siekiame labiau apčiuopiamus
išvadus apie "dunojus" žodžio
prasmę. Žodis "dugnas" gali
buti čia lengvai išlankstomas
be jokių apkaipojimų jo šaknių
ar keitaliojimo galumių; *dug-
nas-dugnojus; dugnelis-dugno-
jėlis-dunojėlis*. —

Dabar apie šito žodžio isto-
ring reikšmę. "Dunojaus" žo-
džio prasmė mums yra labai
svarbi. Kad tas žodis yra lie-
tuviškas, nėra abejonės. Kad
jis siekia žilą senovę, tą parodė
šito žodžio šaknis buvusi var-
tonėje pas daugybę senovės
tautų Europoje ir Azijoje. Ši
šaknis persitaiso pavaldė *dan-
den, din, don, dum*. Ebrai arba

Žydai jį turėjo jau apie 1800
už Kristaus, Arabijoje, Pirmu-
tiniai Keltai per Trakiją atei-
dami Europon apie 100 U. K.
jau atsinešė "din"-vandenį
Geografiniai vardai, ypač van-
denų, slėnių ir prievandeninių
miestų, su ta šaknimi randa-
si pradėjus nuo Atlanto iki In-
dijų vandenyno. Kartais iš pra-
džios žodžio, kartais viduryje,
bet jis visur ryškiai už save
kalba. Taip: Dana — Ebrų pa-
triarcho Jokubo sunus; *Dannah*
— Ebrų žodis "slėnis" Dana-
miestas senovės Kapadokijoje,
Mazojoje Azijoje; *Danai*—
senovės graikiškųjų Argų tau-
ta ant salos; *Dandariai* — tau-
ta prie Juodmario; *Danaparis*
— šiandieninė Dniepro upė
Danastris — šiandieninio Dnie-
tro upė; *Danubius* — šiandieninė
Dunojus; *Rodanus* — da-
bartinis Rhone upė Francuzi-
joje; *Jordanas* (Jurduna), upė
Ebrų žemėje; *Danu* — Sansk-
rito "velniai," ypač gelmės
esą nedorėliai; *Undana*—Sansk-
rito "šlapinas, vilginas daik-
tas," *Dan*—Anglų vežimėlis
iš žemės gelmių anglis traukti;
Danaite — vandeniu varama
mašina; *Danaite* — iš žemės
gelmių iškasamas tam tikras
mineralas; *Dank*—dregnumas
ar šlapuma; *Dancette* — kas
nors giliai inlenktas; *Dedan*—
senovės sala ant Persijos Gūn-
klo; *Dēnis*—laivo dugnas inke-
rovas sandėliai; *Den*—Aglių kal-
boje meškų ola arba lindynė;
Din—senovės Keltų "vanduo,"
Undin—vandens padugnuose
gyvenanti deivė; *Sardinija*—
(saros-karalius) karaliaus sa-
la; *Odnas*—senovės Skandina-
vų dievas-didvyris, anot
padavimų: nuo Pajuodmario
atkeliajęs ir, tarp kitko, buvęs
laivijos patronas; *Skandinavi-
ja*—grupė Baltiko tautų tarpe
gilių vandeninių; *Donas* ir *Do-
nec* šiandieninė Rusijoje dvi
upės; *Donyssa*—ant Iakrijos sa-
los pylis; *Sidonas*—(istariamas.
Ziduna senovės garsus Feni-
kų miestas; *Chalkedona*—seno-
vės Bitėnijoje miestas; *Makedon*—
garsi prie Udrijos jurių
senovės valstija; *Poseidonas*—
rustus požemių ir gelmių die-
vas; *Dunos*—pamarių pelkės
Olandijoje; *Dunojus*—zinomo-
ji upė; *Duna*—dabartinė Daugu-
jos upė; *Zingaiduna*—dabartinis
Biogradas ant Dunojaus;
Pryduna—senovės Britanijos
vardas (tai yra: tarp gilių
vandenų šalis); *Kameloduna*—
senovės Romėnų pastatyta pylis
Britanijoje; *Lugduna*—da-
bartinis Lyons miestas Fran-
cuzijoje; *Lugduna*—dabartinis
miestas Olandijoje; *Lugdunum*—
miestas senovės Keltų Galici-
joje; *Augustodunum*—(Augst-
dunė) sostapylė tautos Aidu-
anų, Galicijoje; *Duna*—Sanskri-
to "cinantis, judantis, t. y.
sriaunus."

Akyviausias tas, kad visoje
rašytoje istorijoje, kaip Lie-
tuvių taip ir kitų senovės tautų,
randame šias šaknis net žmo-
nių varduose. Mes jau minėjo-
me apie Žydų seniausį vardą
Dana. Čia dar reikia priminti:
Danielių, Danajų, Danajas,
Danute (Lietuvių senoviškas
moteriškas vardas); Lietuvių
pravardėse randame begalinę
vardų ir pravardžių su šitomis,
kaip: Danis, Danielius, Danu-
nas, Danauskas, Donelaitis,
Dunajus (pavardė Južintų pa-
rapijoje) ir kitos.

(Tasą ana 5-to pusl.)

Ką žmonės sako.

Stame skyriuje talpinsiame prisius-
tas žmonių nuomones — daugiausiai
apie bėgančius dienos klausimus.
Straipsneliai privalo buti trumpi. Ra-
šytojas turi padėti po straipsnių sa-
kį, arba paduoti jį Redakci-
jos žiniai.

Redakcija talpina įvairias nuomo-
nes, net jeigu kartais su jomis ir
nesutiktu jeigu tik jos bus tinkamai
išreikštos.

APIE DEPORTAVIMĄ.

Besikaitant "Lietuvą", patė-
mijau, kad valdžia departuos
visus tuos, kurie pirmas popie-
ras turėjo, bet nuo jų atsisa-
kė.

Gal gerb. Redakcija malo-
nės paaiškinti sekančius kla-
simus:

1. Ar tas jau yra užtvirtin-
ta?
2. Keno kaštu juos veža, ar
vežtu?
3. Ar valdžia neatima pini-
gų, ar properčių, kas jas turi?
4. Ar duoda išsivežti su sa-
vim pinigais?
5. Kiek dabar gali kainuoti
parvažiuoti Lietuvon?

Zingaiduolis.

Aurora, III.

Atsakymais Apie deporta-
vimą tokių ateivių dabar eina
tik kalbos ir agitacija, kuri no-
ri valdžią prispirti prie tokio
įstatymo. Iki šiolei valdžia ta-
me reikale padarė tik tiek, kad
dabar neprileidžia ir mano ne-
prileisti prie pilietybės visų tų,
kurie turėjo pirmas popieras
ir nuo jų atsiskė laike karės.
Atsakymai į jūsų klausimus:

1. Ne.
2. Nežinoma, nes įstatymo
dar nėra.
3. Pinigai ir kita nuosavybė
negali būti atimta be tam tikro
teismo nusprendimo.
4. Dar niekas išvažiuoti ne-
gali.
5. Nežinia, nes keliai į Lie-
tuvą dar nėra atidaryti.

KĄ REIŠKIA?

Mačiau laikraščiuose, kad
toks-ir-toks yra Lietuvos Val-
džios paskirtas būti plenipo-
tentiniu ministru ten ir ten.
Ką tas reiškia? Ar plenipoten-
tinis ministras skiriasi kuom
nuo paprasto ministro, atsto-
vaujant reikalus kitoj viešpa-
tijoj

Jonas.

Plenipotentiniu ministru
vadinasi tas, kuris turi pilną
įgaliojimą nuo savo valdžios
tarti visuose reikaluose su to-
šalies valdžia, kur jis yra pas-
kirtas.

Paprastai ministrai, skir-
iami prie kitų viešpatijų, turi
ne pilnus, apribuotus įgalioji-
mus. Nepaprastuose atsitiki-
muose skiriami yra plenipoten-
tiniai ministrai, kuriems jų
valdžia suteikia pilnus įgalio-
jimus tarties įvairiuose reika-
luose.

NORI SEIMO.

Iš laikračių matyti, kad
vienai seimui pritaria, kiti gi ne.
Bet man rodo, kad seimas
yra būtina reikalingas. Reika-
lingas, kad kaip nors apgynus
Lietuvą nuo jos priešų; reika-
lingas seimas, kad jame ga-
lėtume, kaip nors sujungti ben-
dran veikian mūsų visas srio-
ves ir kad jos nesitampytų kaip
kad daro dabar; reikalingas
seimas, kad pritraukus ir
Prūsų lietuvių, tuos lietuvių
tautos našlaičius, kad ranka
rankon su jais atgautume Lie-
tuvai laisvę. Taigi Seimas
reikalingas.

Katalikas Tautininkas.
Wilkes Barre, Pa.

I. AUŠRELE.

Jau švinta aušrelė
Platybėj rytų:
Tai geidžia širdelė
Svajonių kity.
Jau rytmečiui pina
Vainiką rasa,
Bet mintį slogina
Paniurus tamsa.
Nors juokdamies bunda
Paraudę rytai,
Nors medžiai sujunda
Niuniuot savitai, —
Bet žmonės dar miega;
Sapnuoja kai-kas....
Nors nujaučia jėgą —
Nuleido rankas....

Adomas Jucdasis.

DE, AMICI Vertė M. GRIGON

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tasą)

Bet tėvo nepatenkino tasai šauksmas, ir jis pasakė:

— Niekados nežiūrėk į kariuomenę, kaip į spektaklį. By dieną ji gali būti pašaukta tėvynės gelbėti, ir greitai laiki ją gali paguldyti priešų kulkos. Kaskart šventėje užgirdęs šauksmą: tegyvuoja Italija! įsivaizdink už tosios kariuomenės lauką, nuguldytą kunais ir krauju apšlakstytą, ir tada kariuomenės pasveikinimas išsiskverbis iš gilumos tavo širdies ir tėvynės paveikslas tau bus dar svarbesnis ir didesnis.

ITALIJA.

“Vaikeli mano, dienos tautos šventės šitaip tėvynę sveikink: “Italija, mano tėvyne, mano gimtinė, prakilni žeme, kame gimė ir bus palaidoti mano giminės, kame aš tikiuosi gyventi ir mirti, kame užaugs ir numirs mano vaikai! Stebuklingai graži Italija, didi ir garsi nuo žemių, neseniai suvienyta ir liuosa, daug dvasinės šviesos davė tu pasauliui, daug drąsių karžygių paguldė už tave galvas! Didi motina trijų dešimt milijonų žmonių, aš—kudikis, kuris dar maža žino ir blogai tave suprantą, gerbi tave ir visa širdimi tave myliu ir didžiuojuos tuomi, kad aš—tavo sunus. Aš myliu tavo stebuklingas jures, tavo augstus kalnus, myliu tavo garsumą ir tavo gražybę. Myliu tave visą visuose tavo miestuose ir miesteliuose ir klaupiu prieš tavo šventyklę. Prisiekiu tau mylėti visus tavo sunus kaip brolius, gerbti visus tavo karžygius gyvus ir numirusius, būti doras ir trisiuolį pilietis, kas kart geresnis tapti, kad bučiau tavęs vertas; stengsiuosi mano silpnomis įiegomis, kad nuo tavo veido nusivalytų nedorybės, neturtas, netiesa ir prasikaltiniai, kad tu augtumei ir žydėtumei. Prisiekiu tau tarnauti, kaip tiktai galėsiu—protu, rankomis, širdimi,—ramiai ir be baimės. Ir jei ateis diena, kada man reikės lieti kraują ir atiduoti tau gyvastį, aš numirsiu, nepaleizdamas nuo lupų brangaus tavo vardo ir paskutinį žvilgsnį į tavo vėliavą mezdamas”

KAITRA.

Paskutiniomis penkiomis dienomis nuo tautos šventės karštis trimis laipsniais pakilo. Visai vasara. Visi vaikšto, nuvargę, nuo veidų nubėgo puikiai pavasario dienų rausvumas, kaklai ir kojos sušiesėjo, visų galvos pasilenkė ir akys mieguistos. Vargšas Nelli nuo kaitros labai kenčia, veidas jo pasidarė, kaip vakšas, ir jis užmiega, paguldęs galvą ant šasiuvinio; bet Garrone visados laiku pastato prieš jį knygą, kad mokytojį nepamatytų. Nobis aimanuoja, kad musų perdaug klasėje ir kad mės jam orą gadiname. Viešpatie! Kaip sunku dabar mokyties! Pasiziūri pro langą, pamatai puikius medžius—ten, pavėsyje taip vėsi, artamsu—taip ir norisi ten sprukti! Tik tai ramina, kad mama ateis manęs pasitikti ir pasižiūrės: ar neišblyškau aš. Kada aš namie mokinuosi, ji dažnai klausia:

— Ar labai pavargai?

O rytą, kai šeštą valandą ateina manęs žadinti, visados sako:

— Pasistengk, mano berneli! Juk nebeilgai mokyties, o paskiaus busi liuosas, pasilsėsi, ri kiek norėsi, bėgiosi.

Paskiau jinai man primena berniukus, kurie laukuose darbuojasi po karštais saulės spinduliais ir neturi vakacijų.

Ir taip—kantrybė! Derossi ir čia nuo kitų skiriasi: jis nuo kaitros nekenčia, jis niekados nesti mieguistas, visados linksmas ir gyvas, vis taip pat mokinas. Dar yra du nenuiepusių: smarkus Stardi, kuris, bijodamas užmigti, nosį žnaibo ir kuo didesnė kaitra, tuo jis labiau dantis suspaudžia ir išsiekia akis, tarytum, norėdamas mokytoją praryti.

Dar ir pirklys Garoffi, kuris dabar labai uoliai dirba ir pardavinėja raudono popierio vėjuklius. Bet ypatingiausias Koretti: jis, vargšas, penktą valandą kelias ir padeda tėvui malkų krauti. Todėl vienuoliktą valandą mokykloje jo akys sulimpa ir galva pasilenkia. Bet jis pasipurto, suduoda kumščiu per pakaušį, prašo kaimynų, kad jį žnaibytų ir traukytų. Bet šiandieną niekas negelbėjo, ir jis, kaip akmuo, klasėje užmigo. Mokytojas balsiai jį pašaukė: Koretti! Negirdi. Mokytojas supykė ir dar balsiaus suriko:

— Koretti!

Tada anglininko sunus, kuris greta jo gyvena, atsistojo ir pasakė:

— Koretti šįryt dvi valandi malkas grovė.

Mokytojas nebetrukė jam miegoti ir bent pusvalandį tęsė toliaus lekciją, paskiau priėjo prie Koretti ir tyliai jo veidą apaputęs, jį nubudino. Pamatęs mokytoją, berniukas išsigando. Bet tasai jį pabučiavo, sakydamas:

— Aš nebaru, mano berneli, nes tu ne iš tinginystės, bet iš nuovargio po darbo užmigai.

(Bus toliau.)

GELEŽINKELINIAI ŽENKLAI.

Vienas varpelio šniuro patraukimas reiškia “sustok”. Du patraukimai—“leisk praeiti”. Trijų patraukimai—“leisk atgal”. Vienas sušvilpimas—“užleisk veržtuvus”. Du sušvilpimai—“leisk atgal”. Atkartojanas sušvilpimas reiškia pavojų.

Trumpi umų sušvilpimai—nubaidymui gyvulių.

Rankų išskleidimai ant lygios su akimis reiškia “tolyn”.

Palengvas rankų sudėjimas augščiau galvos reiškia “atgal pamaži”.

Rankų mosikavimas žemyn, iškėtus ankas, reiškia “sustok”.

Mosikavimas ranka, reiškia “atgal”.

Raudonas vėluokas išskleistas ant bėgių reiškia “pavojus”.

Raudonas vėluokas šale kelio reiškia “pavojus priešaky”.

Raudonas vėluokas užkištas ant garvežio reiškia “užpakaly”.

Raudonas vėluokas iškeltas prie stoties reiškia “sustok”.

Žibykla vėduojama tiesiomis-kertėmis ant bėgių reiškia “sustok”.

Žibykla pakelta ir nuleista vertikaliai reiškia “pradėk”.

Žibykla sukama aplinkui reiškia “leisk raukinį atgal”.

KAS DARYTI:

Pasiutusiam šuniui ar gyvatei įkandus.

— Užveržk šniuru drūčiai augščiau žaizdos. Ščiulpk žaizdą ir išdegink su edancia melžiaga ar baltai įkaitinta geležia tuojaus, arba išpjauk apie žaizdą aštrum peiliu. Duok dilgalus, k. v.: degtinę, vynspiritį, ir t.

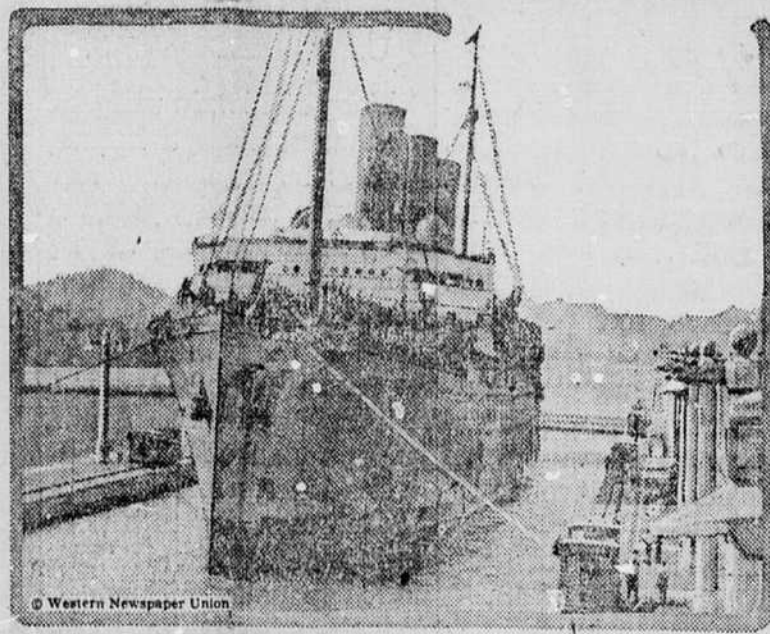
Igytus nuodingiems vabalams, ir tt.—Dėk silpną amoniją, aliejų, surų vandenį ar odiną.

Apalpus. — Paguldyk augštieniką, leisk šviežio oro ir šlakstyk vandeniu. Paėk galvą žemiau, negu visas kunas.

Nusideginus ar nusišutinus. — Apibar-tyk sužeistą dalį sausų trintu sodos karbonatu (carbonate of soda) ar kepamąja soda. Apvyniok skaisčiu skaruliu, šviežiai išrosintu, jei galima.

Nušašus. Alyvos, tarputynio spirito, anonijos vandens ir saltniečių (peppermint) liejau po ¼ unc. Sumaišyk ir tepk nuša-lytas dalis rytas vakaras. Tai esą tikras vaistas visuomet.

Drabužiams ant kuno užsidegus. — Nebėgk ypatingai trepaus žemyn, arba laukan. Voliokis ant kylimo, arba apsisiausk vilnio-niu kauru ar gunia. Laikyk galvą žemyn, idant nepagriebtų liepsnų.



Kanadiečiai grįžta iš karės per Panamos Kanalą.

“DUNOJUS” LIETUVIŲ KALBOJE.

(Tasą nuo 4-to pusl.)

Čia reikia priminti ir tas, kad senovėje daugelis tautų raide d ir t išardavo vienodai, todėl mūsų viršų aprašytoji šaknis atsako ir šioms šaknimis: *tan, te, tin, ton tun*. Iš to ir mūsų viršų parinktieji vardai kartais ingaudavo kitokį ištartiną. Taip va: upė Donas senovėje buvo vadinamas ir *Tanais*. Vandenų dievas, užuot vadintis *Nepodunas*, buvo Graikų ir Romėnų ištartinamas *-Neptunas*. Tos raidės ir pas senovės Lietuvius buvo sunkiai atskiriamos. Taip, garsioji dievaitė *Milyda*, kuri buvo garbinama Mažojoje Azijoje pas Ka-rius, ir Lydus, pas Lietuvius taip susitrupejo, kad užuot vadintis Meilytė, išsitarė *Mil-da*. Mokslininkas Bayer sam-protauja, jogei ankstybiausi Europon atėję žmonės turėjo žodžius, kaip: *Tan Ton, Dor*, ar *Dunai*, kurie esą turėjo reikšti “vandenį” ir iš kurių išsivystė upių vardai, kaip *Ta-nais*, *Danapertis*, *Danaster*, *Danubius* (Dunojus), *Don*, *Duna*, *Eridan*, *Rodan*, etc.

Kaukazo Osėtinai, menamieji ainiai senovės Alanų (kurie dar Hunų laikuose — 350 m. buvo Pajuodmarėje su lietuviškomis giminėmis susimaišę), ir dabar tebeturi abelną vandenų vardą “don,” ypatingai kalnų kloniuose tekančius vandenį jie taip vadina. Jeigu prisiminsime, kad net senovės Etrurai (Cetrusai), kilę iš Lietuvos giminųjų Mažosios Azijos Lydų ir Italijos žemėje atsidurė kada nors apie 800 m. U. K., turėjo žodį “tans,” reiškiantį vandenų daubą; arba, kad senovės Aigyptenai turėjo savo “vandeninį” miestą Tanis prie Niliaus ištakos, tai pasidarys nuomanu, jogei šito žodžio šaknis siekia labai žilą senovę ir pas daugybę primitivių tautų yra buvusi.

Iš to visko, ką viršų minėjome, darosi aišku, jogei Lietuvos žodis “vandenis” yra sudurintinis; jisai susideda iš dviejų dalių: *un* ir *denis*. Abi šios dalys turėjo senovėje dvi reikšmes: pirmoji pareiškė vandens elementą, antroji — vandenų stovėjimo vietą. Toki-pat šaknis, kaip matėme, buvo ir San-skritė bei pas Latinus, kuomet tos arėniškosios kalbos dar tik plėtojosi iš Anarėnų primitivų kamieno. Kitos arėniškosios kalbos šita šaknį “un” nuplėtojo į “vat,” “vet,” “vit,” “vot,” ir “vut”; arba “vad,” “ved,” “vd,” “vod,” ir “vud.” Tai vis buvo šaknis žodžio “vanduo,” kuriam tik tiek ir užteko. Bet ilgaiui atsirado reikalsas naujam žodžiui, būtent — vandenų vietai pasakyti. Tą žodį išreiškė

davo jau mūsų aprašytomis šaknimis “dan,” “tan” etc. Reikia manyti, kad ir procesas atsirado dar prie Anarėnų kamieno. Amžiams bėgant ir arėniškosios giminės po svietį išsiskirsčius, šitie du žodeliai susiliejo į vieną, ir vanduo bei vandenų vieta jau buvo ištartinamas pervien; tuomet tarp vandenų paskyrstymui gimė nauji vardai, kaip: okeanas, jūrės, upės ežerai, purdai, versmės, šaltiniai, sietuvos, klanai ir lašai.

Kad geriau įsivaizdinus, kaip šaknelė “un” ir “dan” nusilpnėjo, turime prisiminti apie primitivių žmonijos gyvenimą. Mės žinome, jogei buvo tokie laikai kuomet žmonės stovėjo dar ant tokio žemo kultūros laipsnio, kuriame jokios išdirbtos žmoniškos kalbos neturėjo, bet susirodydavo ženklais ir išsireikšdavo tik tam tikrais garsais ar kuno sujudėjimais. Taip ir šiandien garsas “uti-ti-ti” arba “brrr!,” einantis sykiu su delnų trinėjimu ir galvos papurtimu, jau mums iškalbingiausiai pasako, kad žmogus inėjo nušalęs ir kad lauke oras yra visai niekai. Įvairi gamtos garsai padėdavo žmogui išreikšti žodį, Pamegdžiodamas bangų dejavimui ant didelių vandenų, senovės primitivis Anarėnas pavadino vandenį “uunnn.” Girdėdamas nįjaučioms vėjus žmogus sakydavo “uufffee,” iš ko gimė šaknis “vė,” raškiaus “vėjas” ir vėtra” Ir taip toliaus. užtekdamo tėvui pasakyti į savo vaiką “un” ir tuomet tarp su ranka pamoti linkui upelio, kaip vaikas turėdavo suprasti, jogei tėvas nori gerti, ir bėgdavo su žievės atkšliu prie upelio vandens atnešti. Bet taip negalėjo tęstis. Žmogus linkę prie tobulinimų. Jisai išmoko kalbą paliginti ir padalinti iš sudurtinių daiktų. Kuomet jisai išrado žodį “undenis,” ir išardavo frazė: “Duok vandes,” tai situomi štai ką jis išaiškino: “Duok man šito elemento, kurį mės vadiname *un*, ir kuris randasi vietoje vadina-moje *den*.”

Lietuvių kalboje užsiliko, kiek žinoma, žodžiai iš gilos senovybės, siekiami Anarėnų gadyne. Tai yra: *Undinė* ir *urgys*. Vienas mūsų mytologijoje reiškia, ne vardą, bet budvardį: dievaitę, kuri gyvena elemente vadiname “un,” šančiame vietoje, kurią vadiname “dine” (arba dane, dēnė, donė, dunės). Antas žodis reiškia irgi budvardį: tai yra žuvis, kuri “guria” (gurti-lįsti) per elementą vadinamą “un.” Koki mės dabar darytume iš-vedimo? Matėme, kad šaknis žodžio: *dan, din, don, dum* būna senovėje vartojamos Azijoje ir Europoje. Matėme, kad jos

turėjo dvi reikšmes: gilumos ir šlapumos, tai dugno ir vandens. Mės suprotaujame, kad šitoki vandens prasmė pranyko drauge su išmirusiomis tautomis, išskyrus gal tik Kaukazo Osėtinus. Pasiliko tik pirmutinė prasmė pas nekurias tautas, tarp jų pas Lietuvius ir Slavus, būtent pareiškimas gilumos arba vandenų dugno, kuris dabar jau platesnę prasmę yra ingijęs, bet senovėje buvo ištartinamas: *dunas, dunojus*. Tai yra ką p. Petrauskas pastebėjo — reiskia vandenų gelmę.

Dabar grįžkime prie to, ar gyvena kuomet Lietuviai arti Dunojaus upės.

Jeigu žodis “dunojus” yra lietuviškas ir turi bendrumą su to žodžio šaknia buvusiais netik pas daugelį Europos, bet ir Azijos tautų, tai aišku, kad ir pati Lietuvių tauta turėjo su anomis tautomis sąryšį. Jeigu mūsų senovės dainose tiek dažnai apie Dunojų ir dunajus minavojama, tai jau pats šito žodžio bendrumas rodo, kad ir mūsų kalba buvo bendra su kalbomis tų žmonių, kurie abipus Dunojaus gyvenė ir tokį garsų visapasaulinį vardą tai upei davė. Kuomet mes su šito apkalbamuoju dalyku susistome ir daiktą mūsų istorikų (k. v. Basanias ir kit.) ištyrinus apie senovės Trakiją, tai mės randame, kad šitas mūsų senovės bendrumas randasi Trakuose ir Getuose, kurie abiem pusėm Dunojaus per daugelį amžių gyveno.

Rašytojai ir dainiai, kuriuos “Lietuva” mini, tai dar labai neužtektini autoritetai. Jų ginčijimas yra dar niekuo neįsteisinimas, kad Lietuviai negalėjo gyventi apie Dunojų, nes girdi dar neužtektinai prirodyta, kad Lietuvių protėviai būtų kada-nors iš Mažosios Azijos keliavę į Europą. Jeigu jie kiek-nors studiuo tautų senovę, tai galima būtų, laiko nesigailint, jų ginčo pasiklausyti ir štai ką pasakyti: 1-ma taip lygiai dar nėra prirodyta, kad Lietuvių protėviai būtų ištenai neatėję; 2-ra juk upė Dunojus ne Mažojoje Azijoje, bet visai arti Europoje,—kam tad čia risti du nesi-risančių dalykų?

Dunojiškių Trakų istorija, jų budas ir dabar yra taip artimi Lietuviams. Tarpe dabartinės Lietuvos ir senovinės Trakijos (dabartinių: Rumunijos, Serbijos ir Bulgarijos) gyvena čia eilė tautų, k. v. Getai, Tyragetai, Azėtyriai, Budiniai, Gelionis, Niatirai, Melinkalnai, Getvingiai ir kiti; jų geografinių, bei asmens vardų pastebėtinas mūsų kalbai artumumas tvirtina, jogei dar už daugelio amžių pirm Kristaus visa juosta žemių tarpe Baltiko ir Juodmario buvo apgyventa žmonių, kalbančių mums artima kalba. Upės: Nemunas, Vistulė, Pripetė, Tyras, (Dniestras), Maris; Tiesi (Theis), ir Dunojus, buvo tai mažųjų vandenų broliai ir seseris. Jeigu net užginčyti Lietuvių protėvių kelionėms iš Mažosios Azijos, tai ir tuomet nebūtų vietos ginčams apie tai, kad Lietuviai apie Dunojų gyvenė; kaip rodo, Lietuviai ir ilgų kelionių nereikalaudami gyvenė ilgu sriautu, prasitęsusi nuo Baltiko jurią iki Dunojaus upei, ir dar net toliaus už Dunojaus.

J. O. Širvydas.

DIEVINE IR VAKARINE MOKYKLA
Čia gan lengvai ir greitai išmokti: Anglų ir Lietuvių kalbas, aritmetiką, S. V. Anglišką, Lietuvos ir abiejų istoriją, geografiją, rašyti laiškus, ir tt. Taipgi, turime Grammar ir High School'ų skyrius. Lietuvių mokytojai. Sanaudo- kate lietuvių kalbą, ras mokymui, nesigailėsit.
American College Preparatory School
3103 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Office Telephone Boulevard 160
DR. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St.
Office Valas: 1 rytu iki 3 po piet. 7 iki 9 vakarų
Nedėliomis nuo 8 rytu iki 2 p. piet.
Namai 1007 Oakley Blvd.
Telefonas Seely 420

Phone Burnside 10 or 12
LIETUVISKA APTIEKA
STEPHEN VILIMOVITZ, R. PH.
...DRUGGIST...
8924 Cottage Grove Av.
Chicago, Ill.

Jeigu jusų akys perši arba skaudžios, jus nereikalaujate eiti gydytis ir mo- kėti augstas kainas už tai. Pasitrau- kit su manim. Aš pritaikysiu jums akinius, kurie greitai pašalins jums visus akių skausmus. Aš garantuoju jums geriausią patarnavimą ir žemiau



Peter A. Miller
BAIGES MOKSLA
EXPERTAS OPTIKAS
Pilnas Rinkinys Blizgučių. Pui- kiai Teisoma Laikrodėlius
2128 W. 22-nd Street Chicago, Ill.
Phone Canal 5834
4906 W. 14th Street Cicero, Ill.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. WASHINGTON STREET
Rooms 1008 1009, Tel. Canal 2759
3214 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 7271 Chicago, Ill.

Phone Boulevard 2160
Dr. A. J. Karalius
UŽSISENĖJUSIOS LIGOS
Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.
3803 SO. MORGAN STREET

Vyrai ir Moteris mokinkitės Barbe- rystės amato. Atsilankykite ypatingai arba rašykite. Mokinama dienomis i vakarais.
TRICITY BARBER COLLEGE
819 So. State Street Chicago, Ill

RETAI ATSITINKANTI PROGA!
Parsiduoda penkių pagyvenimų nau- jas trijų metų, medinis namas, ant pa- muryto podamento, su augstu ir iš- elmentuotų beiseimtu; 3 pagyveni- malai po 5 kambarius, 2 po 4 kamba- rius su gazu, elektra, maudybės ir kitais parankumais. Nėsa virš 15-tų nuosimti. Namas randasi Cicero lie- tuvių apielinkėje. Aislaukite pas
A. GRIGAS & CO.
3114 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

TIKRAI GERAS PASIULYMAS!
Primsime lotą už pirmą įmokėjimo malais ant gero 2-ų pagyvenimų murino namo po 5 ir 6 kambarius. Kurie turite lotą ir norėtumėte iš- mainyti ant namo namo, kreipkitės pas:
A. GRIGAS & CO.
3114 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

NEMOKEKITE RANDOS.
Parsiduoda 2 namai ant lengvų mē- nesinių įmokėjimų, taip kaip randa. Namai yra lietuvių apielinkėje. Vien- nas namas su 4 ir 5 kambariais, an- tras su 5 ir 5 kambariais: ant pirmo reikia įmokėti \$200, o ant antro \$300. Ikiusius ant lengvų mėnesinių įmokē- jimų, taip kaip randa. Kreipkitės pas:
A. GRIGAS & CO.
3114 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

SVEČIAS IŠ NEW YORK.

"Lietuvos" Dienraščio Redakcijai alankė vakar p. V. K. Račkauskas, "Tėvynės" Redaktorius iš New York, N. Y.

Pas V. K. Račkauskas atvyko Chicagon Lietuvos Atstatymo Bendrovės ir nekuriais kitais reikalais, žada pabuti porą dienų, o savaitės pabaigai žada grįžti atgal New Yorkan.

SUGRĮŽO IŠ FRANCŲ-ŽIJOS.

Šiomis dienomis, po sturmingos kelionės, atplaukė į Newport News, Va., iš Francūzijos laivas Mercury su kareiviais, tarp kurių daug yra Chicagiečių.

Tarp Chicagiečių randasi ir du Bridgeportiečiai lietuviai: Korporolas Stanley F. Ostrauski, gyvenusi prie 3318 Union ave. ir D. J. Jonaitis, gyvenusi prie 3347 Auburn gatvės.

IŠ SO. CHICAGOS.

So. Chicagoje gerai pasidarbavo Lietuvos laisvės išgavimui pp. P. Šimačis ir P. Briedis, kurie šiomis dienomis prisiumė "Lietuvos" Redakcijon čekį ant \$127.80. Tai yra jų surinktos aukos Lietuvos laisvei [vardai aukavusių jau buvo peskelbti pirmiaus "Lietuvos" Dienraštyj. Čekis priimta Redakcija].

Ir tai dar nevisos aukos iš So. Chicago. Šv. Juozapo draugija ir SLA. 74-ta kuopa yra nutarusios paaukauti po \$25.00 iš savo lėdų. Tiek pat žada aukauti ir Lietuvos Jaunimo Klubas. Tas yra labai gerai. Darauokitės, vyrai, visi už Lietuvos laisvę!

IŠ WEST SAIDES.

Šiomis dienomis iš Francūzijos sugrįžo į mūsų kaimą sužeistas kareivis Jonas Kairis, gyvenantis prie 2323 S. Leavitt gatvės. Jis likosi sužeistas į dešinę koją, kaulas yra permuštas ir be ramščių tuo tarpu negali paeiti. Du sykiu turėjo kijos operaciją, bet dar reikėsia ir trečią daryti. Jonas Kairis dabar randasi sužeistųjų kareivių Cooper ligonbutyje. Jis likosi sužeistas rugsėjo mėnesį, 1918 metais R. Zaura.

IŠ MELROSE PARK.

Nors jau visokių turėjome vakarų — pašelpinių ir kitokių, — bet štai lietuvių bažnytinis parapijos choras rengia gražų, dar pirmą tokį gražų balių, kuris įvyks ateinančioje Subatoje, t. y. 22-rą dieną vasario I. Vaiciūlio svetainėje, prie Lake ir 21-mos gatvių. Pradžią balaus 7.30 valandą vakare.

Parapijos choristai labai darbuojasi, kad tik užganėdinti visus svečius — lietuvius ir lietuvautes, atsilankiusius į jų pirmutinį balių, kurių priburan, maloniai laukia netik iš Melrose Park bet ir iš kitų apylinkės kaimiųjų.

P. Valuckas
Choro pirm.

PASKAITA APIE LIETUVĄ.

Susivienijimo Lietuvių Amerikos 36-ta kuopa nuo Bridgeporto nutarė surengti prelekcijas. Tam tikslui pa-

kvietė du prelekcintus: vieną nuo tautininkų ir kitą nuo socialistų.

Pirmą prelekciją varde socialistų skaitys Kleofas Jurgelionis temoje "Lietuvos klausimas." Prelekcija įvyko vasario 20-tą dieną Mildos svetainėje prie 3142 S. Halsted gatvės, pradžia 7 val. 30 min. Išanga visiems velti.

Antrą prelekciją skaitys nuo tautininkų p. C. Kasputis, Vasario 27 d. Šis klausimas yra labai svarbus ir tikimės bus aiškiai išgildintas.

Komitejas.

KĄ-TIK NEPAUOIE KALEJIMAN.

"Gražusis Džiakis" Russell, bonds'ų pardavėjas ir Mrs. Katherine Bezon buvo užvakar moralybės teisėjo Harry Fisher'o nuteisti ant 60 dienų į pataisos namus. Vėliau Mrs. Leonora Z. Meder parupino sulaikymą teismo nusprendimo, paduodamą apeliaciją.

Mrs. Mary Hill Russell kaltino Mrs. Bezon už melinimąsi prie jos "Gražiojo Džiakio." Ji papasakojo, kaip tankiai eidavo prie Mrs. Bezon jos maldauti, kad ji apleistų jos vyrą.

Mrs. Russell paliudijo, kad ji, nuvėjusi prie Mrs. Bezon, pasakė, jogei ji esanti invalidė — nesveika, ir kad Mrs. Bezon rplėistų jos vyrą nors iki tol, kol ji galėsianti pasveikus išsidirbti sau ir savo 4 metų amžiaus vaikui duoną. Sulyg Mrs. Russell pasakos, ant to Mrs. Bezon tik nusijuokusi. Tada Mrs. Russell paėmė savo vyrą ir abudu su Mrs. Bezon suareštavo.

Russell ir Mrs. Bezon buvo paleisti po užstatymui kaucijos po \$1000.

UŽ 60 BUČKIŲ Į VALANDĄ REIKALAUJA \$50,000.

Ilgi vilkinanti bučkliai vienas kas minuta, o šešesdešimts į valandą labai užžavėjo Aurelijų C. Turpin'ą buvusį Real Estate biznierių. Jis juos gavo nuo Miss Virginia Foster, kuri užvakar pranešė teisėjui Sabbath, kad už suvadžiojimą ji reikalauja nuo jo \$50,000. ir nei vieno cento nenuleisiant. Paskui Virginia aiškiai nupiešė jos 50 metų amžiaus kavalieriaus besimeilinimą sekanciai:

"Turpin pradėjo lankytis prie manęs, kada aš buvau pasižadėjusi pieniui James Thompson'ui. Jis savo melavimais, saldinais, rožėmis ir kitokiais brangumynais prižadėdamas man viską, ką-tik mano širdis trokš, atmušė nuo manęs pienių, James Thompson'ą. Jis man papasakojo, kad jo pati pabėgo su kunigu ir kad nuo to laiko jis nustojo tikėti moterimis, bet dabar buk aš ir vėl sugražinusi jam užsitikėjimą prie moterių".

Paskui mergina papasakojo prisiekusiems teisėjams kad iš pradžios ji laikėsis prie pieniaus, bet ant galo Turpin pažadėjęs jai automobilį, kaip prezentą ant vestuvių, ir tokiu būdu patraukė ją prie savęs.

— Aš suprantu dabar pasakė teisėjas Sabbath — tai tu permainingai pieno vežimą ant limusine — automobiliaus".

Toliau mergina paliudijo, kad kada ji prisizadėjo už-

jo ištėkėti, tai jis prašęs, kad ji niekam apie tai nepasakotų, bet sulyg merginos žodžių: "Jis vis neperstojo mane glamonėjęs. Jis mar sakydavo: "Tu—tai bent mergina, aš norėčiau tave vesti". Jis buvo labai meilus ir patraukiantis. Jis, budavo, sėdi per vakarus ir bučiuoja mane. Jis bučiuodavo mane vieną kartą į minutą, arba šešesdešimts kartų į valandą ir kiek vienas bučklis budavo ilgas."

VAIKAI PRISIPAŽINO PRIE UŽMUŠYSTES.

Du broliai, vaikai, Earl ir Frank Maher, prisipažino užvakar teisme prieš teisėją Kersten prie užmušystės.

Jiedu praeitą gruodžio mėnesį papildę užpuolimą šiaurinėje dalyje miesto ir, pasivogę automobilį, smarkiai važiuo, norėdami pabėgti nuo piktadėjėstės. Bet prie Michigan ave. ir 24-tos gatvės jie suvažinėjo Miss Fannie Tierney, mokytoją.

Jie, sustoję, išėmė iš po automobiliaus užmuštos merginos kuną ir, kuomet žmonės norėjo prie jų prieiti, tai tie pradėjo šaudyti į juos iš revolverių. Vėliau jie buvo suminti.

Teisėjas Kersten pasmerkė abu vaiku nuo vieno iki keturiolikos metų kalėjimui.

Miss Tierney buvo mokytoja per 25 metus Mosely mokykloje.

Gruodžio 15-tą dieną ji ėjo iš savo namų į mokyklą ir, bežinant skersai Michigan avenue, buvo aukščiau minėtų vaikų mirtinai suvažinėta.

KOVA SU PLĖŠIKAIS.

Detektyvų saržantas McFarland su kitais policijantais užvakar turėjo revolverių kovą su dviem negrais plėšikais. Plėšikai užpuolė 13-ka kitų negrų darbininkų, dirbančių prie Illinois Central Komisijonieriaus, prie 13-tos ir Indiana gatvių.

Apsimainius keliais revolverių šūviais su plėšikais, detektyvai vieną paėmė, o kitas ištruko. Suareštuotasis esąs Burton Whiteside, 24 metų amžiaus ir žinomas policijai kriminalistas.

RENGIASI PRIE SUTIKIMO KAREIVIŲ.

Chicagas vėl smarkiai rengiasi prie sutikimo sugrįžtančių iš Francūzijos kareivių. Pėnųčioje ar subatoje žada pributi 332-ra Blackhawk pulko artilerija, kuri susideda vien tik iš Chicagos ir Cook apskrčio vyrų. Šiadien jie, sulyg pranešimo, išvažiuos iš Newport News, Va. į Chicagą. Tikrų žinių, kada kareiviai į Chicagą pribus, nėra, bet pirmo komitetas mano, kad traukinis, pribus į La Salle stoiją 8-toje valandoje iš ryto. Prieiminis kareivių tėsas iki 4 val. po pietų.

SUAREŠTUOTAS UŽ NEPADORŲ ELGIMĄSI.

Mark Mikowitz, gyvenantis prie 1564 N. Robey gatvės, buvęs gatvekarių konduktorius, tankus lankytojas Miss Marie Leonia 18-kos metų amžiaus, gyvenančios prie 5445 W. Monroe gatvės, užvakar dieną buvo paliuosutas iš arešto po sudėjimo \$200. kaucijos. Jis buvo pakliuvęs arestan už nepadorų elgimąsi.

Šv. Valentino dienoje Mikowitz nuvėjo atlinkyti Miss Leonia, kada jos tėvų nebūta namieje. Mergina pašaukė policiją ir Markowitz pakluvo bėden.

MUSŲ DIDŽIAUSIAS UŽSIGANEDINIMAS.

Mūsų didžiausiu užsiganėdinimu yra skaityti laiškus, kuriuos mės gauname kas kartą nuo žmonių, jaunų ir senų, kurie sako esą varjotę Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą ir krėp jie patįs ir jų šeimos rados geriausį pagelbėjimą nuo tų puikių gyduolių. Šimtai laišku suplaukė iš visų kraštų šios šalies, neprašomi, yra tikrinę mus, jog mės tiesą kalbėjome sakydami: "Trinerio gyduolės niekuomet neapvils. Skaitykite tik du laišku, iš sausio 10 ir 20, 1919. Ramsaytown, Pa.—Aš vargau per 6 metus su nesveikata vidurių. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras pagelbėjo man ir aš patariau jį visiems savo tautiečiams, John Parapat." "Hamilton, Ohio.—Mano patį sirgo per 2 metus. Ji kinosi viduriais ir galvos skaudėjimu. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras pagelbo jai ir mės abudu, nuo to laiko vartojame šias gyduoles, esame sveiki, Martia ir Julia Kossec."

Vaistinėse \$1.10. Nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų skaudėjimo, sunašinimo ir t.p. Trinerio Linimentas yra vaistu, kuris visuomet palengvina skausmą. Vaistinėse 35c. ir 65c., per krasą 45c. ir 75c. Joseph Triner Company, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois. Apgars.

AUSROS MOKYKLA.

Dieninė ir Vakarinė A. M. turi šiuos skyrius: 1. Lietuvių kalbos (pradinis ir aukštesnis) mokytojas Vitkus, studentas medicinos patyros mokytojas. 2. Matematika (Aritmetika, Algebra Geometrija ir Trigonometrija). 3. Braižymas (plėnų pažinimas). Mokytojų paskutinius 2-ju skyrių V. Miszeika. Neleiskite laiko per alek. Moklukitės. Prisirašyti galima visados.

3001 S. HALSTED ST.

ILLINOIS MARKET CO.

3432 So. Halsted St.

PO NAUJA UŽVEIZDA.

Specialis Išpardavimas Mėsos ir Groserio Petn. ir Subatoje.

Mės pardavajame olselio kainomis. Si krautuve dabar yra po nauja užvaizda. Mės gvarantuojuame, kad jus gausite pirmos kliasos tavorą už ežmiausias kainas Chicagoje. Jus galite buti užtikrintais, jog gausite svarą 16 uncijų.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "LIETUVA"

Atydai tu kurie dar netur "Lietuvos" Dienraščio šerū:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerū skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet del šiokių ar tokių priezasčių nesuspėjo šerū nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuotą šerū skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todėl, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kuponą ir sureikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali buti pervėlu. Šerū kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—
Su šiuomi prisigūnčiu \$..... kaip pilną užmokestį už
..... šerū "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian
Publishing Co.
Malon'kite prisigūti man šerū.
Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.

PARSIDUODA 2 Fikard Automobilai, Vienas li. ozinas 1912 m., su sedinėmis, 6 roberiais., naujai male votas, atrodo kaip naujas, parsiduoda labai pigiai. Norintieji pirkti, atsiųskite tuojaus, nes tokia proga retai pasitaiko.

K. Stančikas,
3200 So. Halsted St.
Telefonas Drovers 4423

BARGENAS

\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduosiu už \$55. Taipgi puikų Player Piano, vėliausios mados. Seklyčios setą valgomio ir miegamio kambarių setus, divonus, par'eikslus, parduosiu už bile teisingą pasiūlymą. Nepraileiskite šio barginio. Rezidencija 1922 S. Kedzie Ave., CHICAGO

EXTRA STORAGE PAR-DAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nu-pirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusių \$200. Mės turime keletą \$150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiūlymą. Atsiunčiama uždyka. Liberty Bon- usai bus priimti už mokestį. Atsi- šaukite tuojaus. Atđara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedė- liomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE
2810 Harrison St. Chicago

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing dienomis ir vakarais dėl biznio ir namų. Paludijimai išduodami ir vietos parupinamos dykal. Atsilankykite arba rašykite, o mės pasiūterginsime euteikti jums patarimą.

SARA PATEK, Principal
6205 S. Halsted St. 1550 Wells St.
2407 W. Madison St., Chicag

Ant pardavimo dviejų lubų, skmenu frontas, muro namas, pritaikytas 2 pagyvenimais po 6 raimus, vanos, garas ir t. p. Pilno didžio lotas, gera sūvisia iš visų pusių. Talo pat 4 raimų mažas plytų namas iš užpakalio. Savininkė našlė yra priversta parduoti. Artl 31-mos ir Lowe Ave. Tik \$5500.00.

IGNATIUS CHAP & CO.
31st & Wall'ce Sts. Exclusive Agts.